Ն. 4391 1899 ՏԵԿՏԵՄԲԵՐ 2 ԲԷՆՃՇԷՆՊԻՀ 1317 ՇԱԲԱՆ 11 ՕՆ ԲԷՇԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

صاحب امتياز: جيوه‌لكيان

جريدۀ شرقيه

ԱԲՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

	12 այլըգ	6 այլըգ	3 այլըգ
ՍԹԱՄՊՕԼ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	150 »	80 »	45 »

Մէճմուայէ 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

1ինճի, 2ինճի վէ 3ինճի սահիֆէ ղշ. 5
4իւնճիւ սահիֆէ 11ի 10բ. հս. » 3

Մէվատտը նաֆիյայա տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ

Թաարիֆնամէյի Սթամպօլտա Պօսթա Ալի Հասանէֆէնտի Նումերօ 20 ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր։ Բէսաֆֆէի մէվատտ հագգընտա կազէթամըզ սահիպ վէ մէսուլը
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ— մէրճաաաթ օլունա։

ԽԱՐԻՃԻԷ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ինկլիզ կազէթալարը՝ Լէտիսմիթտէքի ասաքիրը մուհասըրլարըն իքինճի տէֆա օլարագ տէշարը հուճում իտտաս ֆէլաքէթզէտէ օլտըղընա, վէ 101 Ինկլիզ նէֆէրլէրինին զայի օլուպ 12 զիլինին տէ թէլէֆինէ սէպէպ իյէթ վէրտիկինէ միւթթէֆիգէն պէյան իթէէտիւն իտիյօրլար։

Ժէնէրալ Կաթագր՝ քէնտի մալլուպիյէթինին՝ Ժէնէրալ Լօրտ Միթիւէն իլէ պիրլէշմէք իւզրէ գաթ իտէճէկի մէսաֆէյի ետնլըշ հիսապ իտիշինտէն իլէրի կէլտիկինի պէյան իթմիշ տիր։

* *

Պօրիգաէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Թրանսվաալ բէիսը ճիւմհուրը Մ. Գրիւկէր՝ պիր պէյաննամէ նէշր իտէրէք, մէմլէքէթլէրինտէ պուլընմայան Գէճիլէրի Թրանսվաալա ավտէթ իթմէկէ տավէթ իթմիշ տիր։

—

Ֆիլիբբին ատալարընտա Լիւզօն ատասընըն չիմալ ճիւհէթինտէ Զէրվանթէս նամ մահալ զապթինտէ ալաֆը. գէնտա. Յաէ էէնիտէն միւհիմմ պիր մուհարէպէ վուգու պուլմուշ տըր։ Տէօրթ սաաթ բէք շիտտէթ պիր մուհարէպէտէն սօնրա, Ամէրիգալըլար՝ Կրէկօրիօ Բիլարըն Թահթը գումանտասընտա պուլունան Աֆինալօօնըն մալէթ ասաքիրինի մաղլուպ վէ բէրիշան իթմիշլէր տիր։ Ասիլէրտէն 70 քիշի թէլէֆ վէ մէճրուհ օլմուշ տըր. Ժէնէրալ Բիլար եօւէնիլէր մէյանընտա տըր։ Ամէրիգալըլարտան եալընըզ պիր քիշի թէլէֆ օլմուշ վէ 6 քիշի եարալանմըշ տըր։

Ժէնէրալ Օտիկ՝ Պէնկէթ շէհրինի իշղալ իթմէքտէ օլուպ, պու շէհրտէ 600 Սթանեօլ էսիրի պուլունույօր։

Նէկրօս ատասընտան Հերալտ կազէթասընըն ալտըղը մալումաթա կէօրէ, միւլազիմ Լէտիարտ՝ էսիրլէրին պիր խաինլիկինտա թէլէֆ իտիլմիշ տիր։

—

Գարատաղ բրէնսինին պիր Թալեայի իւզէրինէ, էմարէթը մէզքիւրէնին անվալը մալիյէսինի թէտգիգ իթմէք իւզրէ՝ Րուսիա մալիյէ նէզարէթի թարաֆընտան Զէթինէյէ պիր մէմուր կէօնտէրիլէճէկինի Բէթրպուրկտա նէշր օլընան պիր կազէթա եազըյօր։ Իշպու մէմուր՝ Գարատաղըն անվալը մալիյէսինին իսլահընը մուճիպ օլաճագ թէտպիրլէրէ տաիր պիր րափօրթօ թանզիմ էյլէյէճէք տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Միւսաֆիրէթէն Տէրսաատէթէ կէլմիշ օլան գօնթ տը Թիւրէննին չէքէֆինէ օլարագ էվվէլքի ագշամ Մապէյնը Հիւմայունտա վէրիլէն զիյաֆէթ միւնասէպէթիյլէ, Թարաֆը հազրէթը Բատիշահիտէն միւշարէլէյհ գօնթա մուրասսա Օսմանի. սէֆիր Մ. Բանզայա այթուն վէ կիւմիւշ Իմթիյազ մէտալեալարը, գօնթըն եավէրի պինպաշը Գանեազօ Տիգարբանէթօյա իքինճի րիւթպէտէն Մէճիտի նիշանը զիշանլարը իհսան պույուրուլմուշ տըր։

Գօնթ տը Թիւրէն՝ տիւն Սթանպօլ ճիհէթինէ կէչէրէք, Զարշուի քէպիրի, Պէտէսթէնի վէ սաիր եէրլէրի կէզմիշ տիր։ Ցիւն ագշամ իթալիա սէֆարէթխանէսինտէ պիր զիյաֆէթ վէրիլմիշ տիր։

—Զօթօոյէ+ նամ Րուս զըրհլըսը իլէ պիր թօրբիլ վաբօրը էվվէլքի կիւն Իզմիրտէն Պահրը Սէֆիտէ կիթմիշլէր տիր։

—Աւսթրիա իմբէրաթօրը կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ Վիէննատա՝ Անթաքեա Ասօրի Բաթրիգինի հուզուրընտա գապուլ իթմիշ տիր։

—Գահիրէտէն իշար օլունտըղընա կէօրէ, Պէլճիգա գըրալը Լէօբօլտ պու գըշըն Մըսըրը զիյարէթ իտէճէք տիր։

—Ամիրալ Ֆուրնիյէնին գումանտասը ալթընտա պուլունան Ֆրանսըզ ֆիլօսը Թուլօնա կիթմէք իւզրէ Իզմիրտէն եօլա չըգմըշ տըր։ Ֆիլօ Սէլանիկէ տախի օղրայաճագ տըր։ Աւսթրիա ֆիլօսը տախի ախէրէն Հանեայա եէթիշմիշ վէ կէլէճէք Տնուտ եօրթուսընտա Բօլայա ավտէթ իտէճէք իմիշ։

—Տէրսաատէթ իլէ վիլայէթլէրտէ Թուզ Թաարիֆէսինէ մախսուս ֆազլըգալար թէէսիսի իչիւն Պալեան Մինաս պէյէ րուխսաթ վէրիլտիկի իշիտիլմիշ տիր։

—Կէօմրիւք թարիֆալարընըն թէճտիտի իչիւն Թէշքիլ օլընան գոմիսիօնը մախսուսա՝ մուամէլաթա սիւրաթ վէրմէլէրի իչիւն լազըմ կէլէն էմրլէր վէրիլմիշ տիր։

—Օսմանլը շէհպէնտէրխանէլէրինէ թային օլընաճագ գանչէլէրլէրին մահալը մէմուրիյէթլէրինէ կիթմէլէրինտէն էվվէլ, Խարիճիյէ վէգնէսինտէ միւթէպէր վէ գավի քէֆալէթէ րապթը հագգընտաքի ուսուլին մուհաֆազա վէ թաթպիգի հագգընտա թէապիրլէր իթթիխազ օլընմըշ օլտըղը իշիտիլմիշ տիր։

—Հօլանտա հիւքիւմէթինին Վաշինկթօն սէֆիրի տօքթ. Ֆօն Վէքիլէն՝ Տէրսաատէթ սէֆարէթինէ թային օլընմըշ տըր։ Էլէվէ Հօլանտա հիւքիւմէթինին Պուգրէշ մասլահաթկիւզարլըղընտա, պուլըննան Մ. Բէվէրս՝ Վաշինկթօնա վէ հիւքիւմէթը մէզքիւրէնին Պէրլին սէֆարէթի միւսթէշարը պարօն Մօրթէս՝ Պուգրէշ մասլահաթկիւզարլըղընա թային օլընմըշ տըր։

—Տէրսաատէթտէ պուլընան թէաթրօլարըն էգթիզա իտէն էվսաֆը հաիզ օլմամասընա մէպնի մունթազամ վէ հըֆզըսսըհհէ գաիտէլէրինէ մուվաֆըգ եէնի թէաթրօլար եափըլմասը թասավվուր իտիլմէքտէ իտի։ Իշիտիլտիկինէ կէօրէ, պու գարար մէվգըի իճրայէ գօնըլընճայա գատար մէվճուտ թէաթրօլարտա օյունա տէվամ օլընըպ օլընմամասը միւզաքէրէ օլընմագտա տըր։

—Հինտիսթան մալիյէ նազըրը Սըր Ֆիյչէրլալ Լէու տիւն Լօնտրատան Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։ Մումաիլէյհ զէվճէսիյլէ պէրապէր եազըլընտա Հինտիսթանա կիտէճէք տիր։

—Տախիլիյէ նէզարէթինտէն Գասթէմօնի վիլայէթինէ վէրիլէն էմր իւզէրինէ, վիլայէթը միւշարիլէյհատա Ագչէ չէհրտէն 2000 չէքի օտունըն կէօնտէրիլտիկի, վէ տիկէր իսկէլէլէրտէ տախի հազըրլանան պիր խայլի օտունըն կէօնտէրիլմէսի իչիւն միւսաիտ հավայա պէքլէնմիկի, վէ պունտան մատատա տախի օտուն կէօնտէրմէկէ զայրէթ իտիլմէքտէ օլտըղը թէլէկրաֆլա իշար օլընմըշ տըր։

—Նամըգ պուլընան Սէրասքէր տէվլ. աթուֆ. Րիզա բաշա, վէ Պահրիյէ նազըրը տէվլ. Հասան բաշա հազրէթլէրը քէօշք աթիյէթ էլէմէլէրիյլէ տիւնքի Մէճլիսը Վիւքէլատա հազըր պուլընմըշլար տըր։

—Պրուսա վիլայէթինտէ Գարահիսար գազասը ճիվարընտան չըգան էքչի սու նամ մատէն սույընըն իչլէտիլմէսի իչիւն հիւքիւմէթը Սէնիյէտէն իմթիյազ իսթէնիլմիշ տիր։ Մէզքիւր մատէն սույը՝ մահալլի իպթիտաի մէքթէպլէրինէ գատըր իթթիխազ օլընմագ իւզրէ պալիտաէի Սէնիյէ ճիհէթը Մէարիֆէ թէրք իտիլմիշ օլան կազլը կէօլ համամլարը տախիլինտէքի արազիտէն չըգմագտա, վէ Գարահիսար մէարիֆ գօմիսիօնը թարաֆընտան իշլէթիլմէքտէ օլուպ, պու պապտէ պաշգաարընա իմթիյազ վէրիլմէմէսի լազըմ կէլտիկինի Թիւրքճէ կազէթալար եազըյօրլար։

— Խարիճիյէ նէզարէթի մուհասէպէսինտէն մաաշ սահիպլէրինէ պիրը պիրը վէրիլմէտէ օլան մաաշ սուրէթլէրի եէրինէ, պիր միւսթէթթէն պէրու թօբտան հէր գալէմ իչիւն պիր սուրէթ վէրիլմէսի ուսուլինէ րիայէթ իտիլմէքտէ իքէն, պու խուսուս՝ մաաշ սահիպլէրինէ միւշքիլաթը մուճիպ օլտըղընտան, պունտան պէօյլէ էվվէլքի կիպի հէր քէսէ այրըճա սուրէթ վէրիլմէսի խուսուսընպիր վուգու պուլան միւրաճաաթ իւզէրինէ՝ Շուրայի Տէվլէթ Միւլքիյէ տաիրէսի գարարը ըլա մագամը Սատարէթբէնահիտէն Խարիճիյէ նէզարէթինէ իշար օլընմըշ տըր։

— Իրան սէֆիրի Միրզա Մահմուտ Խան, էվվէլքի կիւն Պուլկար գարու քէհեալըգ տաիրէսինէ կիտէրէք, Կէչօֆ էֆ. իլէ կէօրիւշմիշ տիր։

— Մէթրու էչհա կէթիրիլմէսինին տէնիզտէն վէ գարատան մէնի իչիւն Տէրսաատէթ իլէ սաիր մէվգըլարտա պուլընան թէտապիրլէր իքմալ օլընտըղը կիպի, էճնէպի մուէսսէսաթընա կէլէն էչեանըն տախի, պունտան սօնրա Օսմանլը մէմուրլարընըն մուայէնէ վէ թէֆթիշաթընա թապի պուլընտուրըլմասը թասավվուր օլընըյօր։

—Իզմիր սանճագը Օրման միւֆէթթիշլիկինէ՝ Գօսօվա Օրման միւֆէթթիշի Ցովսէփ Արեւեան, Գօսօվա Օրման միւֆէթթիշլիկինէ՝ Իզմիր Օրման միւֆէթթիշի Ցովսէփ էֆ. թային օլունմըշլար տըր։

—Ալաշեհրտէն Ամլիքա կազէթասընա եազըլըյօր. «Շըմէնտըֆէր ամէլէսինտէն Քիւրտ Իսմայիլ իլէ Թիմուր կէչէն բազար կիւնիւ ատավէթը սապըգալարը պուլընան ամէլէ պաշը Քիւրտ Ահմէտին իւզէրինէ պըչագ իլէ հուճում իտէրէք, մէրգումը գաթլ իթմիշլէր տիր։ Գաթիլլէր թէվգիֆ իտիլմիշլէր տիր։»

—Մէհմէտ Հալիմ նամընտա պիրի տիւն Թահթագալէտէ պօյաճը Մէհմէտ Ալի աղանըն մաղազասընտան պազը էշեա սըրգաթ իթմէքտէ իքէն թէվգիֆ իտիլմիշ տիր։

—Ծիպալիտէ տիւքքեանընը գապաէն եագմըշ օլտըղընտան տօլայը իթհամ իտիլմիշ օլան Բէրոլքէր Եօրկի հագգընտա Ճինայէթ Մահքէմէսի թարաֆընտան վէրիլէն մահքումիյէթ գարարը Մահքէմէի Թէմիզ թարաֆընտան նագզօլընմըշ իսէ տէ, տիւնքի կիւն Թէքրար Մահքէմէի մէզքիւրէտէ ճէրէյան իտէն մուհաքէմէտէ մէրգում Եօրկի միւէպպէտէն քիւրէք ճէզասընա մահքում օլմուշ տըր։

—Շէհր էմանէթը ճէլիլէսի մէճլիսի ազասընտան սապըգ Նասրուլահ էֆ. նին պիրատէրի Իզզ. Սէլիմ էֆ. Իսքէնտէրիէ թարիգիյլէ պու կիւն Հալէպտէն Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։

—Իգտամըն պէյանընա կէօրէ, Օսմանլը Սիկուրթա գումբանեասընըն կէչէն սէնէքի հասըլաթը 23,000 լիրատան իպարէթ իքէն, պու սէնէքի հասըլաթը 50,000 լիրայա պալիղ օլմուշ տըր։

—Գալաթատա Քէմէր Ալթընտա Մարիկօնըն էքմէքճի ֆըրընընտա պիր խըրսըզ գումբանեասը տութուլ իտէճէկի՝ Գալաթա մէրքէզի սէր գօմիսէրի Մէհմէտ պէյ թարաֆընտան խապէր ալընարագ, տէրհալ իչէրինէ գօմիսէր Զիյա վէ Նուրի էֆ.լէր վէ պիր գաչ տա նէֆէր մէզքիւր ֆըրընտա սագլանմըշլար, վէ տիւն սաաթ 2 գարարլարընտա մէչհուր գաչը խըրսըզլարընտան Թօշեր Վասիլ, Եօրկի, Սավա վէ Ասըմ՝ մէզքիւր ֆըրընըն արգասընտա պուլունան օտայա կիրէրէք գարույը գըրաճագլարը էսնատէ, ֆրունտա կիզլէնմիշ օլան մէմուրլար թարաֆընտան ճիւմլէսի տէրտէսթ օլունըպ, իւզէրլէրի արաշթըրըլտըղտա, սգարրելը վէ սաիր ալէթլէր զուհուր իթմէքլէ պաշ գօմիսէր Պէյօղլու միւթէսարրըֆլըղընա կէօնտէրիլմիշլէր տիր։

—Իշիթ տիկլմիգէ նազարէն, Նըլայանը միւնասէպէթիյլէ պու տէֆա Պահճէ Գաբուսընտա Պին Պիր Զէյլի մաղազասընտա էնվաի նէֆիս վէ ուճուզ մալլար պուլունըյօր։

Սթանպօլտա Համօբուլօ խանըն եէնի եաբըլան իւսթ գաթընտա պու տէֆա քիւշատ իթտիկիմ Հաճի Շահին նամ հազըր վէ սըմարլամա էլպիսէ մաղազասընըն պաշգա մահալտէ շիւպէսի եօգ տըր։ Հաճի Շահին մաղազասը մութլագ սուրէթտէ պէնիմ չալըշըմա արտ օլուպ, չիմտիյէ գատար թէէսիս վէ թէրթիպ իթտիկիմ տիկէր էլպիսէ մաղազալարը իլէ հիչ պիր բապըթասը օլմատըղընտան, Հաճի Շահինէ կէլէն բազպէթլու միւշթէրիլէր՝ սահիհ օլարագ թագէ քէսիլմիշ մօտա վէ տայանըգլը էսվապ պուլըր. պարիտ վէ Թարօն էսվապ պուլամազլար. անճագ ֆիյաթլարըն՝ պարիտ վէ Թարօն էլպիսէ Ֆիյաթընտան տահա էհվէն օլտըղը տա իլան օլընըր։

ԱՐՏԱԿ ՄՕՍԻԿԵԱՆ

ՆԷՎԱԶԻԼԻՆ

Պիր վագըթտան պէրու Նէվազիլին իսմիյլէ էճզախանէլէրտէ պիր իլաճ սաթըլմագտա օլուպ, պազըլարը պունըն ֆաիտէլի պիր շէյ օլտըղընը զանն էյլէմէքտէ իսէլէր տէ, մէզքիւր իլաճըն էհէմմիյէթսիզ վէ ֆաիտէսիզ պիր շէյ օլտըղը կէօրիւլտիւքտէ իճրա օլունան մուայէնէտէն անլաշըլմագլա, Թիւրքիյայա իտխալը մէն իտիլմիշ, վէ Տէրսաատէթտէ սաթըլան պու իլաճըն գաչագ սուրէթիյլէ վէ բոսթա մարիֆէթիյլէ իտխալ օլընտըղը անլաշըլմըշ տըր։

Հիւքիւմէթը Սէնիյէէ պունըն էօնիւնի ալմագ իչիւն իյճապ իտէն թէտպիրլէր իթթիխազ օլընմըշ տըր։ Տէրսաատէթտէ պուլընմագտա օլուպ, չիմտիլիք իսմինի պիլտիրմէյէճէկիմիզ պիր թապիպ՝ էճզախանէլէրտէ սաթըլան 40տան զիյատէ հազըր իլաճլարըն (սբէսիալիթէ) սըհհաթէ նէ տէրէճէ մազարրաթը վէ ֆաիտէսիզ օլտուղընա տաիր պիր մէզալէ գալէմէ ալըմըշ օլմագլա, մահզա սըհհաթը ումումիյէյէ պիր խըզմէթ պուլընմագ իչիւն մէզքիւր մէզալէյի տէ նէշր էտէճէյիզ։

ՄԱՐԵԱՆԻ

Բէզա Մարեանի չարապը նամը իլէ սաթըլմագտա օլուպ, Մէքթէպը Թըպպիյէյի Ալքէրիյէ թարաֆընտան պունտան ագտէմ մէն իտիլէն չարապ տախի էլան սաթըլտըղը չայանը թէաճճիւպ տիր։ Պու քէրրէ իճրա օլունան մուայէնէսինտէ պունըն տա իչինտէ պիր գաչ եարագ իլէ սատէ տէյիշտիրիլմիշ օլան 100 բարալըգ չարապ օլուպ, չիչէսի 25 ղրուշա սաթըլտըղը վէ սըհհաթէ պիր կէօնա ֆաիտէսի օլմատըղը անլաշըլմըշ տըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բաթրիգ Ամէն. Տ. Մաղաքիա Օրմանեան հազրէթլէրի՝ մէմուրիյէթի պուլընան վէ պուլընմայան բուլհանէլէրին պիր ճէտվէլը եաամիսի իլէ, իքի սէնէտէն պէրու վէ եատա ագ միւտտէթ Առաջն. Տէղապահ վաքըթլարըյլա թաւրէ օլունան Թաշրա Վիճակլարընըն պիր ճէտվէլինի էվվէլքի կիւնքի Կրօն. Ժողովա թագտիմ իթմիշ օլմագլա, մէճլիսը մէզքիւր՝ պու ճէտվէլլէրի նազարը տիգգաթէ ալարագ, Խաւըրն Ժողովըն գարարը մուճիպինճէ չիմտիլիք Տիյարպէքիր, Քէօթահեա վէ Թրապիզօնա Առաջնորդ ինթիխապը իչիւն թալիմաթ իրսալինէ լիւզում կէօրմիւշ, վէ մուճիպինճէ պէրվէճհը աթի իւչ միւլի էօամէ հավի նամզէտ ճէտվէլլէրինի թանզիմ էյլէմիշ տիր։

Տիյարպէքիր իչիւն՝ Տէղապահ Պէտրոսեան Տ. Եզեկիէլ, Գալըգաճեան Տ. Եղիկ, Ցակոբեան Տ. Վահան վարդապետլէր,

Քէօթահեա իչիւն՝ Տէղապահ Աղաւնունի Տ. Մկրտիչ, Ոսկանեան Տ. Տաճատ, Գալուստեան Տ. Եղիկ վարդապետլէր,

Թրապիզօն իչիւն՝ Տէղապահ Պէհրիկեան Տ. Խոսրով, Ֆրանկիւլեան Տ. Նիկողոս, Ցակոբեան Տ. Ցովհաննէս վարդապետլէր։

—

Մուշ Առաջն. Տէղապահը Կիւլէսէրեան Գէր. Տ. Բաբկէն վարդապետին՝ Մուշտա եւիզ իւսթիւ պըրագըլան էվլի գատընլարըն իսլահը ամվալի իչիւն պունտան ագտէմ նէշր իթթիկի պիր պէյաննամէ հագգընտա Ս. Էջմիածին Օրբազան Կաթողիկոսը թարաֆընտան կէլէն թաքտիրաթըն սալը կիւնքի Կրօն. Ժողովտա օգունտըղընը տիւն եազմըշ իտիք։

Կրօն. Ժողով՝ Օրբազան Կաթողիկոսըն թաքտիրաթը մէզքիւրէտէ միւնտէրիճ էֆքեար ու միւթալէաթ վէ իթթիրազաթընը մալէմմունիյէթ իսթիմա վէ թագտիր իտէրէք, թաքտիրաթը մէզքիւրէ միւնթէվիյաթընը Տ. Բաբկէն վարդապետէ թէպլիղ իթմէկէ գարար վէրմիշ, վէ Օրբազան Կաթողիկոսըն տախի տէրմիյան իթթիկի իւզրէ, մէսէլէնին՝ խայլիճէ միւհիմ թէզգիղաթ օլմասը հասէպիյլէ չիմտիքի հալտէ գարըշտըրըլմայըպ քէնտի հալի իւզրէ պըրագըլմասը միւնասիպ օլաճաղընը իւավէ էյլէմիշ տիր։

—

Միլլի խանէ գօմիսիօնը՝ ինթիյաճ ու զարուրէթտէն տօլայը քէսրէթը միւրաճաաթտան նաշի պունտան պէօյլէ մունթազամէն հէր հաֆթա ագտը ինթիմա իթմէկէ էվվէլքի կիւնքի ինթիմարընտա գարար վէրմիշ տիր։

Ինթիմար մէզքիւրտէ բույէթ օլունաճագ խայրիճէ ինթիյաճ ու զարուրէթ իչլէրի մէվճուտ օլուպ, խուսուսի խանէլէր իսէ ազըմագտա եուզ թութմուշ օլտուղընտան, թալէպ օլունան խանէլէրին 100տէ անճագ 10ը վէրիլմէկէ պաշլամըշ տըր։

Գօմիսիօն՝ սալը կիւնքի ինթիմարընտա, Մուշ Առաջն. Տէղապահընըն՝ մահալլի եօգսուլ չօճուգլարը իչիւն եազտըղը իքի գըթա մուֆասսալ թահրիրաթլարը նազարը տիգգաթէ ալմըշ տըր։ Պու թահրիրաթլարտա նազարէն, Տ. Բաբկէն վարդապետ՝ մէրգումա եօգսուլլէրին գայըրըլմասը իչիւն աչըլան Որբանոցլարը կէրէք ատէտճէ վէ կէրէք թէչքիլաթը տախիլիյէճէ քիֆայէթսիզ կէօրմէքտէ տիր։ Հագիգաթէն Մուշտա զարուրէթ կէօզէ չարբար պիր մէրթէպէտէ օլուպ, պա խուսուս եօգսուլ չօճուգլարըն հալի չիմտի էն զիյատէ ճալիպը նազարը տիգգաթ պուլունմագտա օլտուղընտան, խանէ գօմիսիօնը պիր խանէի մախսուսըյէտէն մաատա Մուշտա Առաջն. Տէղապահընպիրի միւնասիպ կէօրտիւկի եէրլէրտէ էրքէքլէ տիշի պիր եօգսուլ չօճուգլարա մախսուս իքի եէնի Որբանոց աչըլմագ իւզրէ այտա 10 լիրա տահա թախսիս իթմէկէ գարար վէրմիշ տիր։

Բէզայիք Մուշտա պուլունան էվվէլ աչըլմըշ օլան վէ Բաթրիգխանէ թարաֆընտան մահիյէ իանէ վէրիլէն Որբանոցը տա իսթէտիկի կիպի իտարէ իթմէք իչիւն Տ. Բաբկէն վարդապետէ սէլահիյէթ վէրիլմիշ տիր։

—

Բարիզ Հոգևոր Հովիւը Պիպերեան Արժ. Տ. Վռամշապուհ քահանանըն տիւն Մարսիլեայա միւվասէլէթ իթտիկի՝ պաթէլէկրաֆ պու թարաֆա խապէր վէրիլմիշ տիր։

—

Սիս Կաթողիկոսը միւթէվէֆֆա Տ. Մկրտիչ Սըրաճանըն վէրէսէսի թարաֆընտան իտտիա օլընան մալիւմ 500 լիրալըգ տավատա Տէրսաատէթ Իսթինաֆ Թիճարէթ Մահքէմէսինին՝ Բաթրիգխանէ վէքիլի Ասատեան Մկրտիչ էֆ. թարաֆընտան տէրմիյան օլընան իթթիրազաթա գանաաթ հասըլ իթմէմիշ վէ պինաէն ալէյհ Բաթրիգխանէ թարաֆընտան վագը օլան պու միւտախալէյի րէտտ իթմիշ օլտըղը մաէթթէէսսիւֆ իշիտիլմիշ տիր։

—

Տիւնքի չարշէնպէ կիւնիւ ալաֆը. սաաթ $3\frac{1}{2}$ րաատէլէրինտէ Էյմէնի Գաթօլիք Բաթրիգ վէ Կաթողիկոսը բիւթ. Էմմանուէլեան էֆ. հազրէթլէրի՝ րէֆագաթընտա վէքիլի հիւրմ. Աւգուս Արք. Արփիարեան օլտըղը հալտէ Բանկալթիտէ քէաին Վիէննա Մխիթարեան մէքթէպինի զիյարէթ իթմիշ տիր։ Բաթրիգը միւշարէլէյհ՝ վանքըն վարդապետլէրի թարաֆընտան պիլգապուլ սալօնա կէօթիւրիլմիշ. վէ պիրագ սօնրա մէքթէպին սալօնընա կիրտիքլէրինտէ, իքինճի սընըֆտան Թագւոր Նիկողոսեան Էրմէնիճէ պիր նութգ օգումուշ տըր։ Գօնը միւթէագըպ միւտիրիյէթ թարաֆընտան խասսէթէն միւշարէլէյհ հազրէթլէրի իչիւն թէրթիպ օլընան տէօրթ սէսլի նազմէ՝ շակիրտան թարաֆընտան քէմալը մուվաֆֆագըյէթլէ օրկանօ իլէ թէրէննիւմ իտիլմիշ տիր։ Պաաէհու բիւթ. Կ. Բաթրիգ էֆ. պիր նութգը պէլիղ իյրատ իտուպ, քէմալը մէմնունիյէթլէ միւֆարէգաթ էյլէմիշ տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Լօնտրա 13 դեկտ.— Իւմիտ Պրունընտան վարիտ օլան պիր Թէլէկրաֆըն պէյանընա կէօրէ, Հայլանտըր ասաքիրի գումանտանը Ժէնէրալ Վօշուր՝ կէչէն բազար էրթէսի կիւնքի մուհարէպէտէ թէլէֆ օլմուշ տըր։

Պու կիւն վարիտ օլան թէլէկրաֆլարտա պէյան օլընտըղընա կէօրէ, Ժէնէրալ Լօրտ Միթիւէն՝ բազար էրթէսի կիւնիւ Պօէրլէրէ գարշը պիր հիւճում իճրա իտուպ, չիտտէթլի պիր մուհարէպէյէ պաշլանմըշ տըր։ Ինկլիզլէրին թէլէֆաթը օ տէրէճէ քիւլլիյէթլի օլմուշ տըր քի, Ժէնէրալ Միթիւէն՝ եալի մէվզըլարընա սըղընմագա մէճպուր օլմուշ տըր։ Ինկլիզլէրին զայիաթը քիւլլիյէթլի տիր։

Ժէնէրալ Միթիւէնին օրտուսը՝ Պօէրլէր թարաֆընտան մուհասէրէ իտիլտիկինէ տաիր պիր չայիա զուհուր իթմիշ տիր։

Բրէթէրմարիցպուրկտան վարիտ օլան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, պիր Նէվի Հօւլմա խասթալըղը Ժէնէրալ Հուայթըն ասաքիրինի չօգ թըրմալագտա տըր։

Լօւ Բալմա 13 դեկտ. — Բիվայէթէ կէօրէ, Թրանսվաալա կիթմէքտէ օլան պիր Ինկլիզ նագլիյէ վաբօրը գարայա օթուրմուշ տըր։

Լօնտրա 13 դեկտ.— Մուհարէպէյէ տաիր վիւրուտ իտէն ֆէլաքէթամիզ խապէրլէր՝ Պօրսատա ֆէնա թէսիր իթմիշ տիր։

Ճէնուպի Աֆրիգա մատէն թահվիլաթլարընտան բէք չօգ սաթըլմագ իսթէնիլմիշ տիր։ Րանտ Մայնս թահվիլաթլարը 3 Ինկլիզ լիրասը տիւշէրէք 35.50է ինմիշ տիր։ Զարթըրըտա 3.25 Ինկլիզ լիրասընա տիւշմիւշ տիր։

Բարիզ 13 դեկտ.—Պու կիւնքի տիվանը քիւպրայա բէք օ գատար էհէմմիյէթի օլմայան պիր չօգ շահատէթլէր իսթիմա օլունմըշ տըր։

Պէրլին 13 դեկտ.— Մէպուսանտան Լիպպէրա վէ Պէպէլ՝ Ալէման սօսեալիսթլէրին մէշրուտիյէթ իչիւն թախսիսաթ թալէպի ալէյհինտէ չէտիտէն իթիրազ իթմիշլէր տիր։

ԱԼԷՄԱՆԻԱ ՍԷՎԱՀԻԼԻ

Ալէմանիա հիւքիւմէթինին՝ պիր միւսթէմլէքէն պէրու գուվվէի պահրիյեսինին թէրագգը վէ իքմալ օլընմըշ պիր հալէ կէթիրիլմէսի իչիւն չալըշըրը վէ հաթթա պու խուսուսը մէվգրի ինըրայէ գօյմագ իչիւն իմբէրաթօրըն պիր նութգ իյրատ իթմիշի մալիւմ տըր։

Ալէմանիանըն ենվմի կազէթալարընտան Լօգալանցայկէր կազէթասը՝ սօն նիւսխէլէրինտէն պիրինտէ մէզքիւր խուսուս հագգընտա պիր ֆըգրա եազմըշ տըր․

Լօգալանցայկէր տէյօր քի,

«Հիւքիւմէթին գուվվէի պահրիյեսինին իքմալընա չալըշըլմասը՝ ֆիլհագիգա լազըմ օլան պիր շէյ տիր․ չիւնքի՝ գուվվէթլի վէ միւքէմմէլ պիր տօնանմայա իհթիյաճըմըզ տէրքեար տըր․

«Գարա գուվվէթիմիզին միւքէմմէլիյէթի նիսպէթինտէ պահրիյէ գուվվէթիմիզին տէ իսլահ վէ թէքմիլի արզու իտիլիր։ Չիւնքի անճագ պու սայէտէ մէնաֆիիմիզի մուհաֆազա իտէպիլիրիզ։»

Տիկէր Եվրոբա կազէթալարընտան պիրի տէ աթիտէքի պէյանաթտա պուլընմըշ տըր․

«Ալէմանիա սահիլլէրի գուվվէթլի պիր տօնանմա իլէ մուհաֆազէ իտիլմէտիկի հալտէ, հէր տիւրլիւ մէնաֆիի թիճարիյէ վէ սէնաիյէյէ խալէլ կէլէպիլիր․ Ալէմանիանըն էն զիյատէ գօրգտուղը վէ չէքինտիկի շէյ՝ պիր մուհարէպէ զուհուր իթտիկինտէ, տէնիզտէն ապլօգայա ալընմասը քէյֆիյէթի տիր․ Չիւնքի Ալէմանիանըն թէմտինի թիճարէթի պաշլըճա սահիլլէրտէքի լիմանլար վէ չէհիրլէր սայէսինտէ միւմքին օլապիլիր։ Պունտան մաատա, Ալէմանիանըն հէր սուրէթլէ շան ու շէօհրէթինին եուքսէլմէսի՝ լիմանլարընըն հէր տիւրլիւ թէճավիւզաթ վէ թէարրուզաթտան մասուն գալապիլմէսիյլէ տիր․

«Սուլհ վագթընտա մէսէլէ պու մէրքէզտէ օլուպ, իլէրուտէ պիր տէվլէթին Ալէմանիա իլէ մուհարէպէ իթմէսի իհթիմալի նազարը տիգգաթա ալընտըղընտա իսէ՝ Ալէմանիանըն միւչքիւլ պիր մէվգըտա գալաճաղը մուհագգագ տըր․

«Էկէր մուհարէպէ իտէն տէվլէթ՝ գուվվէի պահրիյէճէ պիրինճի վէ եա իքինճի տէրէճէտէ պուլունուրսա, մէսէլէ պիր գաթ տահա էհէմմիյէթ քէսպ իտէր։ Կէրչի Ալէմանիա գարա գուվվէթինճէ պիրինճի տէրէճէլէրտէ պուլընըյօր վէ մունթազամ վէ միւքէմմէլ վէ էֆրատը մուալլիմ պէօյիւք պիր գուվվէթէ մալիք պուլընըյօր իսէ տէ, պու գուվվէթին՝ սահիլլէրտէն վուգու պուլաճագ պիր թէարրուզա պէօյիւք պիր թէէսիրի օլմայաճաղը շիւպհէսիզ տիր։ Պու սէպէպլէ մէզքիւր հիւքիւմէթ՝ տէնիզ գուվվէթինին արթըրըլմասը իչիւն հէր տիւրլիւ ֆէտաքեարլըղը իճրա իթմէք արզուսընտա տըր․

«Ֆիլհագիգա զայէթ գուվվէթլի պիր տօնանմա վագթը սէֆէրտէ Ալէմանիայը սահիլլէրտէ մուհաֆազա իտէպիլէճէկի կիպի, սուլհ վագթընտա տախի իշէ եարայապիլիր․ Թիճարէթին թէրագգըսը, միւսթէմլէքեաթըն չօղալմասը վէ պունլարըն հէր զէման իչիւն մուհաֆազասը՝ գուվվէի պահրիյէնին զիյատէ գուվվէթլի վէ միւքէմմէլ պիր տօնանմանըն վիւճուտունա ինհիսար կէօսթէրիր․

«Պիր միւտտէթտէն պէրու Ալէմանիա տօնանմասընըն պիր միւքէմմէլ հալէ կէթիրիլմէկէ չալըշըլմասը միւհիմ պիր մագսատա մէպնի օլտուղը՝ էրպապը ըրգաթա մալիւմ պիր քէյֆիյէթ տիր․

«Վագթըլա պէօյլէ պիր լիւզում մէսէլէսին հարիճ օլարագ էհէմմիյէթի նիսպէթինտէ թագտիր օլընմայապիլիր, ֆագաթ վագթ կէչտիքճէ պու լիւզումըն թագտիր օլընմասը վէ պու էմրին մէվգրի ինըրայէ գօնմասը՝ ումուրը թապիյէտէն տէյի՛լ միտիր․

«Պիր ազ էվվէլ պիր մուհարէպէ իհթիմալինտէն պահս իթմիշ իտիք․ Ֆիլհագիգա Ալէմանիայա գարշը իլէրուտէ պիր մուհարէպէ վուգու պուլուր իսէ, մուհարէպէ իտէն տէվլէթ՝ տէնիզտէն նէ՞ կիպի հարէքեաթտա պուլընապիլիր վէ Ալէմանիայը նէ՞ տէրէճէլէրտէ զարարա օղրաթապիլիր․

«Էվվէլա մուհարէպէ իտէն տէվլէթ Վանքերօգ, Հէլիկօլանտ վէ սօնրա Օֆաքէն Շօյա խաթթլարընը ապլօգա իտէճէք տիր քի պու իքի խաթթըն ապլօգասը՝ Ալէմանիանըն խարիճի մուամէլաթը թիճարիյեսինի օ զէմանտան իթիպարէն մահվ վէ խարապ իտէպիլիր։

«Իշպու իքի խաթթ՝ Ալէման գըրհըլարընա գարշը գապաթըլաճագ օլուր իսէ, աղ պիր գուվվէի պահրիյէ՝ Ալէմանիա սէվահիլինի թէհտիտ իտէր։ Էկէր Ալէմանիա գըրհըլարընը պու իքի միւհիմ խաթթըն մուհաֆազա վէ միւտաֆէասընա հասր վէ թախսիս իթսէ, սահիլլէրտէքի մէնաֆիի թիճարիյէսի խալէլտար օլապիլիր քի՝ պու եուզտէն պիր միլեարտան զիյատէ զարար կէօրմէք մուհագգագ տըր։

«Շուրասը տա շայանը տիգգաթ տըր քի, պէօյլէ պիր հալ վուգուընտա եալընըզ սահիլլէրտէքի տէզկեահլարտա վէ ֆապրիգա վէ մաղազալարտա իսթիխտամ օլընան 12 միլիօն սէնաաթքեար՝ իշսիզ վէ կիւճսիզ գալաճագլար տըր։

«Պունընլա պէրապէր Ալէմանիա հալը սապըգը թիճարիյէսինի իատէ իչիւն խայլը ֆէտաքեարլըղտա պուլընմալը տըր։ Էյիճէ տիւշիւնիլիր իսէ Ալէմանիանըն էն զիյատէ միւհթաճ օլտուղը շէյ՝ թիճարէթը պահրիյէ խուսուսի մէյտանա չըգար։

«Հիւքիւմէթը միւշարէլէյհա հէր շէյտէն ազտէմ, վէ հաթթա գարա գուվվէթինին արթըրըլմասընտան էվվէլ սէվահիլինի մուհաֆազա չարէսինէ պիր ան էվվէլ պէչէպպիւս իթմէլի տիր։

«Ալէմանիա հիւքիւմէթի 1896 թարիխինտէ աէքին թիճարէթը ումումիյէտէն 1,138,000,000 մարգ հասըլաթը սաֆիյէ գազանմըշ տըր քի, պունտան եալընըզ 900 միլիօն մարգ թիճարէթը պահրիյէտէն հասըլ կէլիր։

«Իշթէ խուսուսաթը մէզքիւրէ նազարը տիգգաթա ալընաճագ օլուր իսէ, պահրիյէ գուվվէթինին արթըրըլմասը նէ տէրէճէլէրտէ լազըմ իտուկի անլաշըլըր։ Ալէման պահրիյէ նէզարէթի չիմտիէն սահիլ մուհաֆազասընտա մախսուս 19 զըրհլը թօրբիտօ ինշասընը լիւզում կէօրմիւշ տիր։ Պու տահա հալը հազըրտա աղ պիր գուվվէթ տէյիլ տիր։»

ԱԼԷՄԱՆԻԱՆԸՆ ՌԷՅԽՇԹԱԿ ՄԷՃԼԻՍԻ

Ալէմանիանըն Ռէյխշթակ մէճլիսի՝ կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ իմբէրաթօրլըղըն պիւտճէ միւզաքէրէսինէ պաշլամըշ տըր․

Պաշ վէքիլ բրէնս տը Հօհէնլօհէ՝ եէրաար նութգ իտէրէք, տէվլէթին չիմտիքի տօնանմասը հէր իհթիմալաթա մուգապէլէ իտէճէք տէրէճէտէ քեաֆի օլմատըղընը իթթիհազը Ալէմանիա հիւքիւմէթլէրինին գանաաթ հասըլ իթմիշ օլտուղլարըը, վէ տօնանմանըն պիր գաթ տահա արթըրըլմասընա լիւզում Ռէյխշթակ մէճլիսինէ պիր թէքլիֆ վագու իտէճէկինի պէյան էյլէմիշ տիր․

Խարիճիյէ նազըրը Մ. տը Պիւլով՝ պաշըղա քէլամ իտէրէք, տօնանմանըն պիր գաթ տահա արթըրըլմասը էսպապը մուճիպէսինի օրթայա գօյմուշ, վէ տօնանմանըն թէզյիտի լիւզումը՝ անճագ ումումիյէտէն վէ Ալէմանիանըն միւսթէմլէքեաթ բօլիթիգասը իքթիզասը պէօյլէ իթթիկինի պէյան իթմիշ տիր․

Նազըրը միւշարէլէյհ Ալէմանիա իլէ սաիր պիւյիւք տէվլէթլէր արասընտա միւնասէպաթը հասէնէ մէվճուտ օլտուղընը թէէյիտ իթտիքտէն սօնրա, ֆէրվէհը աթի խուսուս քէյֆիյէթը եազմըշ տըր․

«Պիզ Ինկիլթէրա իլէ պիր թէգազիւլը թամմ էսասը իզըրէ սուլհ ու սալահը կէչինմէկէ հազըր վէ միւհէյյայըզ։ Ալէյհիմիզտէ հէր նէվի հիւճում ու թէարրուզը միւտաֆէանըզ զըրը պիր տօնանմա իհտաս իթմէլիյիզ։ Ալէմանիանըն խարիճի բօլիթիգասը նէ հարիսանէ վէ նէ չէքինկէնլիք պիր սուրէթտէ պուլընմալը տըր․ Պու բօլիթիգա հէր զէման Ալէման մէնաֆիինի մուհաֆազա իթմէքտէ վէ լաքին տիկէր միլլէթլէրին հուգուգ ու մէնաֆիինի տէ զայա իթմէմէքտէ տիր։ Աթլանթիգ տէնիզլէրինտէն էօթէտէքի մէնաֆիիմիզին թէրագգըսընա չալըշմագլա պէրապէր, Եվրոբատա սարսըլմազ իթթիֆագը Միւսէլլէս իւզէրինէ, վէ Րուսիա իլէ ճարի օլան միւնասէպաթը հասէնէ իւզէրինէ միւէսսէս պուլունան մէվգըմըզը հիւսնի մուհաֆազասընա տիգգաթ ու իթինա իթմէք վազիֆէսինճէ տէ ինմալ ու թէքեասիւլ իթմէյօրըզ։ (Ալգըշլար) Տէնիզլէր էօթէսինտէքի բօլիթիգամըզ միւթէտիլ գալաճագ տըր։ Գուվվէթլի պիր օրտու վէ գուվվէթլի պիր տօնանմա օլմատըգճա, րիֆահիյէթ իմքեանսըզ տըր։ Պիզիմ թէքմիլ բօլիթիգամըզ՝ սաքին, սամիմի վէ միւսթագիլ տիր։ Իւմիտ իտէրիզ քի, միւչքիւլ հալլէր սըրասընտա իմբէրաթօրլըղըն սուլհ ու սաայիշ, շան ու նամուս վէ րիֆահիյէթինի մուհաֆազայա չալըշմագլա պէրապէր, պէօյլէ պիր բօլիթիգա իչիւն Ռէյխշթակ մէճլիսինին վէ Ալէման միլլէթինին նուսրէթ ու մուավէնէթինի տախի կէօրէճէյիզ։» (Շէտիտ ալգըշլար)։

Խազինէ նազըրը Պարօն տը Թիլման տախի իյրատը նութգ իտէրէք, տէվլէթին ահվալը մալիյէսի խօշնուտա օլտուղընը պէյան իթմիշ տիր։

Միւզաքէրէ՛ին տէվամը էրթէսի կիւնէ պըրագըլմըշ տըր։

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ ՎԷ ԹՐԱՆՍՎԱԱԼ

Միւլահազալը հալլէ

Կէչէն ճումաա կիւնիւ ժէնէրալ լօրտ Միթիւէնին ասքէր գօլու հագգընտա Լօնտրայա վարիտ օլան խապէրլէր էնտիշէյի մուճիպ իտիլէր։ Պու գօլըն՝ կէրիտէն Օրանժ Րիվըրաաքի պէօյիւք օբուսկէահըա օլան իւթթիֆաթ ու միւրավէտաթը գաթ օլունմըշ իտի։ Պօէր գօմանտանը Պրինսլու՝ պին գատար ասքէրլէ պէրապէր Կրասօբանը եէնիտէն զապթ ու իշղալ իթմիշ, տէմիր եօլունըն պիր գըսմը իլէ թէլէկրաֆ թէլինի պօզմուշ իտի։ Պու սուրէթլէ ժէնէրալ Միթիւէն՝ իւզէրինէ պիր մուվաֆֆագըյէթէ նաիլ օլտուղը արազիյի պիլէ էլտէ թուլամամըշ տըր։ Թանըն էֆքեարընճա, մէզքիւր մուվաֆֆագըյէթ միւպալէղալը կէօսթէրիլմիշ տիր։ Ցահա սօնրա կէլէն թէլէկրաֆլարա կէօրէ, Մօտտէր Րիվըրտան կէօնտէրիլէն պիր բիյատէ թապուրը իլէ պիր պաթարեա օպիւս թօբը՝ միւրավէտաթը մէզքիւրէյի մուախխէրէն իատէ իթմիշլէր տիր։ Ինկիլիզ միւֆրէզէսինտէն 15 քիշի եարալանմըշ, վէ տիկէր պիր նօգթատա իւթիքչաֆա չըգան 12նճի Մըզրագտար ալայընտան միւլազիմ Թրիսթրամ իլէ 4 սիւվարի թութուլմըշ տըր։

Պունտան անլաշըլտըղընա կէօրէ, լօրտ Միթիւէնին գօլը իլէ ժէնէրալ Ֆրէնչ վէ ժէնէրալ Կաթագրի գօլլարը (մագլուպիյէթինտէն էվվէլ) ըրթրագ կիպի տիւշման ասաքիրինին արա եէրինտէ գալըպ, պիր եէրէ գըմըլտանամայօրլար իմի։ Թանըն գավլինճէ, նէ Ինկիլիզ մէնպաընտան կէլէն վէ նէ տէ մուխալիֆ թարաֆտան կէլէն խապէրլէրէ թէմամիյլէ ինանմամալը տըր։ Պինաէնալէյհ Պէրլինտէն Ցէյլի Մէյլ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆտա բէք օ գատար իթիմատ իթմէմէլի տիր։ Պու թէլէկրաֆըն պէյանընա կէօրէ, Մօտտէր Նէհրի իլէ Սրիթֆօնթայն արասընտաքի, վէ Ժագօպստալ իլէ Րիէթ միյանընտաքի թէբէլէր՝ Պօէրլէր թարաֆընտան զապթ ու իշղալ օլունըպ, ճէնուպ ճիհէթինտէ տէ Կրասբան իլէ Հօնէյ Նէսթգլուֆ արասընտա ժէնէրալ Տըլարէյ գօլը ախզը մէվգը իթմիշ տիր։ Լաքին Ինկիլիզ մէնպաընտան թէէյիտ օլունտըղընա կէօրէ, լօրտ Միթիւէնին էօնիւնտէ 15,000 քիշի վար տըր, վէ Մօտտէր քէօբրիւսինտէն 50 միլ ուզագտա օլան Կըբգաթաուն նահիյէսի այագլանտըրգտա, Ինկիլիզ ասքէր գօլունըն՝ ճէպհէսինտէքի վէ սաղ թարաֆընտաքի տիւշմանլարտան մաատա սօլունտա տախի պիր տիւշմանը պուլընաճագ տըր։

Էլհասըլ խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, լօրտ Միթիւէն՝ էլան Մօտտէր Նէհրի իւզէրինտէքի տէմիրեօլ քէօբրիւսինի եէնիտէն եափմագլա մէշղուլ տըր, վէ ճէնուպտան մուհարէպէ 4 թօբ իլէ պիր հօվիցէր ուսուլի թօբ պաթարեասը կէօնտէրիլմէքտէ տիր։ Պու հալտէ լօրտ Միթիւէն մէզքիւր քէօբրիւյի եափմըշ մազգա, պահրիյէ թօբլարընը սօլ գըյըյա կէչիրէմէյէճէք վէ էլան ղայրը քեաֆի օլան թօբլարընը արթըրմագ լազըմ կէլէճէք տիր։

Խուլասաի քէլամ, ժէնէրալ լօրտ Միթիւէնին բլանը՝ իսթէր Քիմպէրլէյի մուհասարէտէն գուրթարմագ օլսուն, իսթէր Պլէօմֆօնթայն իւզէրինէ եուրիւմէք օլսուն, պու բլանըն ինըրասը չիմտի կիւճ կէօրիւնիյօր։ Ժէնէրալ Կաթագրը իլէ ժէնէրալ Ֆրէնչին մուավէնէթինէ կիւվէնիլիյօր իտի ամմա, պունլարտան ժէնէրալ Կաթագրը իքի կիւն էվվէլ մաղլուպ վէ բէրիշան օլտուղը կիպի, ժէնէրալ Ֆրէնչ տէ էֆքեարը մուավէնէթէ մուճիպ էնտիշէ օլան պիր հալի միյանընտա բօլիս նէզարէթի վազիֆէսինի իֆա իթմէքտէ տիր։

Թանըն էֆքեարընճա Ինկիլթէրա՝ Նաթալտա ժէնէրալ Սըր Րետվէրս Պուլլըր իլէ ժէնէրալ Կէլըրի վաարթաայլա ճէնուպի Աֆրիգա ճումհուրիյէթլէրինին մուգավէմէթլէրինի էզմէք իմքեանընտէ պուլընապիլիր։ Օ ճիհէթտէն մուհթէմէլ պիր ամէլիյաթը հարպիյէ վուգու պուլաճագ, լաքին հէնուզ հիչ պիր խապէր եօգ տըր։

* * *

Ալէմանիատա

Աֆրիգա մէսէլէսի մէշհուրը պինապէ վէրման՝ Ինկիլիզլէրին՝ Պօէրլէրէ պօյուն տըգտիրմէքտէ մուվաֆֆագ օլամայաճագլարընը պէյան իթմիշ տիր։ Պու զաթ էֆքեարընճա, Ինկիլթէրանըն ճէսիմ մէնաֆիի մաթլուպէթը՝ պիր մէրթէպէյէ գատար Պօէրլէրին ֆէնին հարպճա էլան իթթիֆագըլը մէղլիւպիյէթլէրէ մուգապիլ կէլէճէք տիր։

Մուհարէպէ ուզուն օլաճագ տըր։ Էկէր Ինկիլիզլէրին տիկէր միւթէմիքեամէլլէրինտա պիր բատլըգ վուգու պուլմազ իսէ, ճէնուպի Աֆրիգայա իմտատ ասքէրի կէօնտէրմէլէրինէ տէվամ իտէճէքլէր տիր։ Լաքին էկէր ժէնէրալ ժուպէր՝ գաթի պիր ֆիւթիւհաթ գազանըր իսէ, իմտատ ասքէրի կէօնտէրմէյէ լիւզում գալմըշ օլաճագ տըր։ Ֆիլհագիգա էօյլէ պիր մուզաֆֆէրիյէթտէն սօնրա, հէնուզ թէրէտտիւտ իթմէքտէ օլան Աֆրիգանտըրլար իլէ Քեբլիւէր Պօէրլէրէ պիրլէշէճէքլէր տիր։ Օ հալտէ ճէնուպի Աֆրիգանըն հէր իքի ճումհուրիյէթլէրինին, եանի Թրանսվաալ իլէ Օրանժըն իսթիգլալը ուզուն միւտտէթ իչիւն թէէմին իթմիշ օլաճագ տըր։

Շայէտ Ինկիլիզլէր զաֆէր գազանըրլար իսէ, Պօէրլէր պըրագաճագլար քի Ինկիլիզլէր մէմլէքէթին թա իչէրիսինէ կիրսինլէր, օ հալտէ Պօէրլէր գանըը պիր չըրգա մուհարէպէսինէ կիրիշէճէքլէր, գանլարընըն սօն տամլասընա գատար օղրաշաճագլար վէ տիւշմանըն ասքէր գօլլարընտան չօգ ասըմ եօգ իտէճէքլէր տիր։

* * *

Թրանսվաալտա Պօէրլէր

Թրանսվաալըն՝ Գաթօլիքլէրէ միւսաատէ մէտէնիյէ վէ սիյասիյէ վէրմէտիկի՝ Ինկիլթէրատա կէրէք կազէթալարտա վէ կէրէք մէճլիսլէրտէ պիր չօգ տէֆա սէօյլէնմիշ տիր։ Ճէնուպի Աֆրիգա ճումհուրիյէթինին Եվրոբատաքի սէֆիրի Տօգթ. Լէյտս՝ պու պապտէ Ինկիլթէրա Բարլամէնթօսը ազասընտան Մ. Ուիլեամ Րէտմօնտա աթիտէքի մէքթուպը կէօնտէրմիշ տիր։

«Աղիզիմ,

«Նոյ. 14 թարիխլի էվվէլէ եազտըղըմ մէքթուպը թաստիգ իթմէք իւզրէ վէ ճէնուպի Աֆրիգա ճումհուրիյէթլէրինտէ հիչ պիր Գաթօլիքին մէմուր նասպ օլընամազ օլտուղընը եազմըշ օլան կազէթալարը օգուտուգտան սօնրա, աթիտէքի վագաալարը թարաֆընըզա իխպար իթմէք ֆաիտէտէն խալի տէյիլ տիր զանն իտէրիմ.

«1858 սէնէսի Կրօնտուէթ Նիզամնամէսինին 20նճի մատտէսինճէ, Հօլանտա Բրօթէսթան քիլիսէսի՝ հիւքիւմէթին քիլիսէսի իտի, վէ 21նճի մատտէսինճէ տէ, միլլէթ՝ քէնտի նէզարինտէ Գաթօլիք քիլիսէլէրի թէէսիսինի գապուլ իթմէյօր, վէ եալընըզ Հայտէլպէրկ Քրիստիանէականընտաքի ագիտէյի Խրիստիանիյէյի թէրվիճ իտէն Բրօթէսթան քիլիսէլէրինէ միւսաատէ իտիյօր իտի։ Լաքին պու մատտէլէր՝ 1870 յունիս 1տէքի Վօլգսրաատ մէճլիսինին պիր գարարըյլա ֆէսխ օլունտը, վէ 151ինճի մատտէ ահքեամընճա թէմամըյլա հուրրիյէթը մէզհէպ իլան իտիլտի։

«Մէմուրլար նասպընա կէլինտիքտէ, 1889 սէնէսի Կրօնտուէթ Նիզամնամէսինին 68ինճի մատտէսինճէ, հէր մէմուրըն՝ աչըգտան աչըգա պիր Պիւրկէր օլմասը, վէ եախօտ մաթլուպա մուվաֆըգ շահատէթնամէլէր կէօսթէրմէսի լազըմ կէլիր իտի։ Վօլգսրաատ մէճլիսի՝ 1894 յուլիս 21 թարիխլի պիր գարարըլա, Գաթօլիք քիլիսէսինէ մէնսուպ քիմսէլէրի մէմուրիյէթլէրէ նասպ իթմէսինի հիւքիւմէթէ մէնի իթմիշ տիր։ Լաքին պու գարար՝ իքի սէնէ սօնրա 1896 յունիս 10տա իփնէ Վօլգսրաատըն տիկէր պիր գարարըյլա ֆէսխ օլունըպ, 874ինճի մատտէ գօնտու։ 1896 սէնէսի Կրօնտուէթ Նիզամնամէսինին 93ինճի մատտէսի ահքեամընճա, եալընըզ անասըլ Պիւրկէր օլանլար վէ եախօտ Պիւրկէր թէպաիյէթինէ կիրէնլէր՝ մէմուր օլուպ մաաշ ալապիլիրլէր։ Պիր մինհալ վուգուընտա, հիւքիւմէթին կազէթասը պիր իլան նէշր իտէրէք, նամզէտլէրին հանկը մէզհէպէ մէնսուպ օլտուգլարընը պիլտիրմէլէրի լազըմ կէլտիկինի իլան իտէր. լաքին նամզէտլէրին՝ Բրօթէսթան օլտուգլարընը թային ու իրաէ իթմէլէրի լազըմ կէլտիկի մէզքիւր իլանտա եազըլը օլտուղը եալան տըր։»

* * *

Էսկի Բօմբօլան պիր գատըն մուխպիրի

Նաթալ մուհարէպէսի վուգուաթլարընըն պիտայէթինտէ, միւթէվէֆֆա լօրտ Ռանտօլֆ Չըրչիլին օղլու օլուպ հարպ մուխպիրի սըֆաթըյլա մուհարէպէյէ կիտէն Մ. Ուինսթօն Սբէնսըր Չըրչիլ՝ բինմիշ օլտուղը գըրհըլը պիր տէմիրեօլ գաթարընը քէմալը շէճաաթլա միւտաֆէա իթտիքտէն սօնրա Պօէրլէր թարաֆընտան էսիր թութուլմըշ վէ Բրէթօրիայա կէօթիւրիւլմիւշ, օրատա քէնտիսի կիպի էսիր թութուլմըշ օլան հալալը լէտի Սառա Ուիլսընը կէօրմիւշ տիր։

Պէօյլէ սէրգիւզէշթ էսիր կէչիրմէք՝ օ ֆամիլիանըն խըրգաթընտան օլտուղընը թան եազըյօր։ Ֆիլհագիգա լէտի Սառա Ուիլսըն՝ Ցէյլի Մէյլ կազէթասընըն հարպ մուխպիրլէրինտէն պիրի օլուպ, Մէյֆէքինկտէ պուլընմըշ վէ չէհրէ մէզքիւրտէն հիւքէսի կէօնտէրիլ հէյէճանը մուճիպ օլմուշ տըր։

Մուախխէրէն մէզպուրէ գատըն

)(161)(

ՄԱՐԿԸՐԻԹԻՆ ԳԸՋԸ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ

ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

—Պէօյլէ պիր ֆէլաքէթէ՞ մի։

—Բէտէրի գօնթ տը Թէրրիս պու սապահ վէֆաթ իթմիշ։

—Վա՜հ, զավալլը Մատմազէլ Օնօրին... Թաթլի ճէնազէյէ կիտէճէքսին։

—Էկէր կիտէճէյիմ մահզուտէն էրքէնճէ տէօնէճէք օլուր իսէմ, Թաթլի ճէնազէտէ հազըր պուլունըրըմ։ Պէնիմ իչիւն հէր շէյտէն ազտէմ սէնսին, սէնին իչին տիր... պու աղշամ Մէզօն Րուժտա կիտէրիմ, կէճէ օրատա գալըրըմ, սապահ Մատամ Իւրսիւլիւ կէօրիւրիւմ, եարըն աղշամ հէր հալտէ պէրապէր այըր կէլիրիմ, ֆէրտասը կիւնիւ տէ ճէնազէտէ հազըր պուլունուրում։

—Տիմէք պիր պիւթիւն կիւն պէնի թէրք իտէյօրսուն։

Զիրզա.—Նէ՞ զարարը վար իմիշ, պիր կիւնիւն նէ՞ էհէմմիյէթի վար, պէն պուրատա եանըըպաշընտա տէյի՞լմիյիմ, պէն սէնի գայըրամազ, պագամա՞զմըյըմ։ Օ կիթտիքտէն սօնրա պիզ կէճէ տէ գօնուշուրուզ, եարըն տա աղշամա գատար գօնուշուրուզ, եօլճումըզըն պահսընը իտէրիզ։

—Բէք աղըրը... լաքին...

—Մատմազէլ սէնին տէ հազզըն վար, պէնիմլէ գօնուշմագ իլէ քէնտիսի իլէ գօնուշմանըն ֆարգը վար։

Բօլ.—Կիթմէլիյիմ, սէնին տիւշմանլարըն քիմ օլտուղլարընը հէր հալտէ պիլմէլիյիմ, վալիտէնի պուլմագլըղըմ վէ սանա գավուշտըրմաղըղըմ լազըմ իթմէլիյիմ, պու եէմինիմտէ հէր հալտէ սէպաթ իթմէլիյիմ։ Պէն բէք եագընտա ավտէթ իտէրիմ. սէն տէ էյիլէնմէյէ զայրէթ իթմէլիսին քի, բէտէրիմէ վէրմիշ օլտուղըմ սէօզիւ իճրա իտէպիլէյիմ։

—Բէտէրինէ՞ մի։

—Էվէթ... պիրազ էվվէլ կէօրտիւմ, կէօրիւշտիւմ։

—Պանա տայիր պիր շէ՞յ մի վար իթտին։

—Էվէթ։

—Տիմէք պէնտէն պահս իթտին։

—Շիւպհէ՞ մի վար... ի՞թմէմէլի մի իտիմ, բէտէրիմ՝ նասըլ օլաճաղըմ պէօյլէ պիր սաատէթէ վագըֆ օ՞լմասըն մը...

Րընէ՝ Բօլըն նէ տիմէք իսթէտիյինի անլամըշ, ճէվապ վէրմէտի։

Զիրզա իսէ պիր գահգահա տըր սալըվէրէրէք.—Նի՞չին սէօյլիւյօր, եարը եօլտա քէտարին, սագըն պէնտէն չէքինմէյէսինիզ, պագըշըրգտան մէրամընըզը անլա՞մազ մը զանն իթտինիզ։

Րընէ կիթտիքճէ տահա զիյատէ գըզարմագտա իտի։

Զիրզա.—Խանի բէտէրինէ զէվճէն օլաճագ գըզը թագտիմ իտէճէքսին...

Բօլ.—Աճապա օ կիւնիւ կէօրէճէ՞քմիյիմ։

—Նի՞չին կէօրմէյէսին, մատամ քի պիրիպիրինիզի սէվիյօրսունուզ...

—Սէվմէյինի պիլմէյօրում, սէօյլէմէյօր։

—Սիւքիւթ իգրար տիմէք տէյի՞լ մի խա՞, պէօյլէ շէյլէր սէօյլէնմէզ տախի կէօզլէրտէն պէլլի տիր... կէօզլէրինէ պագ...

Բօլ՝ Րընէնին էլլէրինի թութուպ.—Սահի՞հ մի տիր.—տէտիքտէ Րընէ հէյէճանտան թիթրէյէրէք պիր «էվէթ» տէտի սամա, անճագ իշիտիլէպիլտի։

Պու սըրատա Ժիւլ Վէրտիւ իչէրի կիրտի։ Եէմէք վագթը կէլմիշ օլտուղընտան, Րընէնին օտասընտա թամամ օթուրտուլար։ Թաթլըին թէնպիհի մուճիպինճէ, Րընէ պիր թապագ տահա էթ ասլը իչտի։ Սաաթ սէքիզ վուրտու. Բօլ հէմ ման ֆըրլատտը գալգտը։

Րընէ.—Կիտիյօ՞րմըսըն։

—Կիթմէլի, եարըն կէլիրիմ։ Պու սապահ եանըըպաշընտա օլըրտըմ, հիչ թէլաշ իթմէմ... եարըն կէօրիւշիւրիւզ... պէնիմ կիպի սէն տէ զէվքիյիմ կիպի սէն տէ սէվ...—տէյէրէք Բօլ հիւմէյինէ վէտա իտիւպ, Ժիւլ սթասիօնա գատար թէշէյյիւ իթտի։

31.

Եօլտա Բօլ՝ Րընէյէ էլտէն կէլէն իհթիմամը տիւրլիւ իթմէքէսինի բէֆիգի Ժիւլէ րճա իլէ պէրապէր, մէսարիֆ իչիւն բարա վէրմէյի տախի թէքլիֆ իթտի իսէ տէ, Ժիւլ Վէրտիւ իլէրիտէ հիսապ կէօրէճէքլէրինի պէյան իլէ գապուլ իթմէտի։

(Տէվամը)

Մուխպիր՝ պէսլէմէսի իլէ պէրապէր Մէյֆէքինկ մէվգրինտէն չըգմըշ վէ գըզկըն մուհարէպէ աթէշի իչինտէ պուլընան պիր մէմլէքէթ ալթ ըլա 200 միլէք պիր մէսաֆէ գաթ իտէրէք իճրաի սէյահաթ էյլէմիշ իտի։ Մէզպուրէնին Նէրէտէ Թութուլտըղը խապէր վէրիլմէմիշ տիր։ Թրանսվաալ հիւքիւմէթի՝ պու գատըն մուխպիրին՝ պիր Պօէր գատընըյլա Թրամբա իթմէք Թէքլիֆինտէ պուլընըյօր։ Պօէր գատընը սաս միրալայ Պատէն-Բօուէլին ճիւզի պիր սաքիրը մուհաֆըզը Թարաֆընտան էսիր Թութըլմըշ տըր։

* * *

Վիէննա կազէթալարընտա կէօրիւլէն Թէլէկրաֆլար տըր․

Լօնտրա 8 գեկա.— Բիէթէրմարիցպուրկտան Ցէյլէ Թէլէկրաֆ չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, ժէնէրալ Պըլըր՝ էրքեանը հարպիյէ հէյէթիյլէ պէրապէր գեկա. 5տէ ագշամ Ցրէյրա մէվգըընա տօղրու կիթմիշ տիր։

Ցրէյրա մէվգըընտա պուլընան սաքէր՝ տիւն սապահ Լէտիսմիթ Թարաֆընտա Թօբ սէսլէրի ասլմունյար տըր։ Մէվգըի մէզքիւրտէն Թոյճը կազէթասընա չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, Պօէրլէր՝ Տօյէնսօ ճիվարընտաքի էն պէօյիւք օրտու կեահլարտան պիրինի Թէրք իլէ չարգ Թարաֆընա կիթմիշլէր տիր։

Միրալայ Պատէն-Բաուէլ Թարաֆընտան Նոյ. 27տէ Մէյֆէքինկտէն չէքիլիպ պու քըրրէ րէսմէն Նէշր իտիլէն պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, Մէյֆէքինկտէ հէր չէյ եօլունտա օլուպ, Թօբ աթէշի արասըրա տէվամ իթմէքտէ վէ մուհասէրէ իտէնլէրին Մըգտարը կիթտիքճէ ազալմագտա տըր։

Մաֆէքինկտէն Նոյ. 30 Թարիխիյլէ չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, պիւթիւն սաքէրի գուվվէթ իւէրի հարաքեաթըընա պաշլամագլա, չըմէնտըֆէր խաթթընը բըլաս վէ Մէյֆէքինկ իլէ մուխապէրաթը իատէ էյլէմէք իւզրէ լազըմ կէլէն Թէտարիքեաթըն քեաֆֆէսի իքմալ օլունմըշ տըր։ Պօէրլէր Մէյֆէքինկտէն 100 միլ չըմալտա քեաին Մօզէ Մագյա Նէհրինտէ աֆըր մէվգը իթմիշլէր տիր։ Ցիւյմանին պու մէվգըլարը միւթահքէմ տիր։

Մօտտէր Րիվըրտան Բիւթէր Թէլէկրաֆ գումբանեասընա գեկա. 4 Թարիխիյլէ պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, Նէհրտէ պիր չօգ Պօէր ճեսէտլէրի պուլընմըշ օլմագլա, Ինկիլիզ օրտու կեահը՝ չըմալէն պիր միլ տահա իլէրի ալընմըշ տըր։ Ցին ագշամ Քիմպըրլէյ իլէ իատէի մուխապէրաթ օլունտ։ Շէհրը մէզքիւրտէ հէր չէյին եօլունտա իտուկի խապէր վէրիլիյօր։ բէք չօգ էրզագ պուլընտըղը վէ չէհրին կէչէն Նոյ. 25տէն պէրու Թօբա Թութուլմատըղը սախի՝ իչարաթը վագըստան անլաշըլմըշ տըր։

Դեկա. 6տա Մօտտէր Նէհրի գուրպինտէ պիր մուհարէպէ վուգու պուլմուշ տըր։

Լօնտրա 8 գեկա.— Պու ագշամ հարպիյէ Նէզարէթի աթիւէքի րէսմի Թէպլիղաթը Նէշր իթմիշ տիր.

«Լօրա Միթիւէնտէն հիչ պիր խապէր կէլմէմիշ տիր։ Ճալընըզ Օրանժ Րիվըր սթասիօնընտան ալընան մալիւմաթա կէօրէ, Կրանտբանտա չըմէնտըֆէր խաթթը հավայա չըգարըլմըշ վէ Թէլէկրաֆ Թէլլէրի քէսիլմիշ տիր։ Նէրիւլէր չըմալ ճիհէթինտէ Թիւֆէնկ սէսլէրի իշիթմիշլէր իմիշ։

Հարպիյէ Նէզարէթինին պու Նէշրիյաթը բէք զիյատէ պախըը հէյէճան օլմագտա տըր։ Մէզքիւր հավատիսին՝ ժէնէրալ Միթիւէն օրտուսընըն Պօէրլէր Թարաֆընտան արգատան պասըլըպ խաթթը րիւճաթը գաթ իտիլտիկինի իմա էյլէտիկի զանն օլունըյօր։ Գունընլա պէրապէր պու մալիւմաթ պիր կէօնա ճիտտի Թէֆսիրաթա օղրամագտա օլտըղընտան Նէշր իտիլմիշ օլմագ հաւսէպիյլէ, պէօյլէ պիր ինճիթմալին վուգուընա հէնիւզ իթիմատ օլունմայօր։ Հէր հալտէ պու Նէհրիչէլէր Թէէյյիտ իթտիկի Թագտիրտէ, ժէնէրալ Միթիւէն օրտուսընտա էրզագ պուլընմաղը կիպի, Մօտտէր Նէհրի իլէ տիւյման արասընտա գալմըշ պուլընմաղը ճիհէթլէ, պիւթիւն օրտունըն մահվ օլմուշ օլմաձըղընա հիւքմ իտիլէճէք տիր։

Լօնտրա 8 գեկա.—Ժէնէրալ Պըլըր՝ պու քըրրէ պիր պէյաննամէ Նէշր իտէրէք, Մօտտէր Րիվըրտա վուգու պուլան մուհարէպէ հագգընտա Ինկիլիզլէր Թարաֆընտան չէքիլէն Թէլէկրաֆլարտա, տիւշմանըն Նամուսըն լէքէտար իթմէկէ չալըշըլմըշ օլմասընա գարչը չէտիտէն իթիրազ իտէրէք, սիւվարիլէրին աթլարըը եօլտուրմէք՝ մէտէնի հարպ գանունլարընա զըտտէ տիւշմանըն պիր գաչիյէ օլմատըղընը, վէ քոգաթ չէճի վէ մէրտ պիր տիւշմանըն Նամուսըն լէքէտար իթմէք՝ Նամուսքէրվէրլիկէ եագըշմայաճաղընը իթեան էյլէմիշ տիր։

Լօնտրա 8 գեկա.— Ռոյթէր ատասընտա քեաին Ենմայրիշտէն Լօյտ գումբանեասընա չէքէլէն պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, Թոյն Նամ Ինկիլիզ հարպ սէֆինէսի՝ Ենմայրիշտէքի գայալար գուրպինտէ գարայա օթուրմըշ տըր։ Մահալը մէզքիւրէ պիր Թախլիսիյէ վաբօրը կէօնտէրիլմիշ տիր։ Հավա սաքին. էրզագ վէ միւհիմմաթը հավի օլան Թոյն սէֆինէսի Մալթայա տօղրու կիթմէքտէ իտի։ Ցիկէր պիր Թէլէկրաֆըն պէյանընա կէօրէ, Թոյն սէֆինէսի Խիւզուրիլէրէք Բօրթսմութ ա էլէմիշ տիր։

* *

Մուհարէպէտէն Մալիւմաթը Մուխպիրլէրի

Մօտտէր Րիվըր սթասիօնընտան գեկա. 11 Թարիխիյլէ Լօնտրայա վարիտ օլան պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, Ինկիլիզ Թօբճուլարը՝ Պօէրլէրին Թահթը իշղալինտէ պուլընան մէվգըին սօլ Թարաֆընտա ախզը մէվգը իթմիշլէր վէ լէտտիթ պարութըլը օպիւս կիւլլէլէրի աթմագա պաշլամըշլար տըր։ Պօէրլէր մուգապէլէ իթմիշլէր տիր։ Պիր սաաթ մուհարէպէտէն սօնրա Պօէր Թօբլարը սիւքիւթէ մէճպուր օլմուշլար տըր։

Բրէթօրիատան չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, բազար ագշամը Մօտտէր Րիվըր գուրպինտէ Պօէր սաքիրինին գումանտանը ժէնէրալ Գրօնիէ՝ մէվգըինի մուհաֆազա իթմիշ. 50 Նէֆէր Ինկիլիզ սաքիրի էսիր Թութուլմըշ տըր։

Սթրօմպէրկ գուրպինտէքի սօն մուհարէպէտէ Ինկիլիզ էսիրլէրինին Մըգտարը 672է պալիղ օլմուշ տըր։ Ինկիլիզլէրին Նէ Մըգտար էօլիւ վէ եարալըլարը պուլընտըղը անլաշըլամամըշ տըր։ Նաուբօրթտան գեկա. 11 Թարիխիյլէ իշար օլընտըղընա կէօրէ, Պօէրլէր՝ քէնտի Թօբլարընըն աթէշիյլէ հըմայէ վէ մուհաֆազա օլընտըգլարը հալտէ, տէմիր եօլըն խարապ իթմիշլէր տիր։

(Թէլէկրաֆ՝ պու եօլըն Նէրէտէ օլտըղընը սէօյլէմէյօր. լաքին չիւպհէսիզ Նաուբօրթ իլէ Արօ Նտէլ արասընտաքի եօլ օլմալը տըր. զիրա Նաուբօրթտան կէլէն Ինկիլիզ ասքէրի Արունտէլէ գատար իլէրլէմիշլէր տիր.)

Լօնտրատան գեկա. 11 Թարիխիյլէ վարիտ օլան տիկէր պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, գեկա. 7տէ, Քիմպըրլէյի մուհասէրէ իտէն Պօէրլէր իլէ Ինկիլիզ տէվրիյէ գարագօլլարը արասընտա Քիմպըրլէյ բիշկահընտա Թիւֆէնկ աթէշի իճրա օլընտըղը՝ Իւմիտ Պրունընտան խապէր վէրիլմիշ տիր։

* *

Տիւն ագշամ կէլէն Թէլէկրաֆլար

Բրէթօրիա 9 գեկա.—Քիմպըրլէյին ճէնուպ ճիհէթինտէ պուլընան Պօէր բիշտարլարընըն րիվայէթինէ կէօրէ, ժէնէրալ լօրտ Միթիւէնին սաքիրի՝ Պօէր մէվգըլարը ալէյհինտէ իլէրլէյօրլար։

Ցրէյր 11 գեկա.— Նաթալտաքի Ինկիլիզ սաքիրինին պաշ գումանտանը ժէնէրալ Պուլէրինին սաքէր գօլընտան սիւվարի սաքէրի՝ պու կիւն Գօլէնսօնըն եագընընտա եիւզլէրճէ Պօէրլէրտէն միւրէքքէպ պիր միւֆրէզէյէ Թէսատիւֆ իթմիշտիր։ Ցիւյման՝ Գօլէնսօնըն էօթէսինտէ Թուկէլա Նէհրինին գարշը գըյըսընա չէքիլմիշ, վէ Ինկիլիզլէրին իլէրիյէ հարէքէթինէ մուգավէմէթ իտէճէք պիր մէվգը Թութմըշ տըր։ Պատէհու պիր Թիւֆէնկ մուհարէպէսի պաշլայըպ, լաքին հիչ պիր Նէթիճէ վէրմէքսիզին Թաթիլ օլունմըշ տըր։

Լուրէնձօ-Մարքէզ 11 գեկա.— Քիմպըրլէյտէքի Ինկիլիզ սաքիրի՝ Գումանտան գուրպինտէքի Պօէր մէվգըլարընը ալմագ իչին գեկա. 9տա պիր տիշարը հիւճում իճրա իթմիշլէր տիր։ Ինկիլիզլէրին գուրշունլարը՝ հիչ հէտէֆլէրինէ վարամամըշլար տըր։ Մուհարէպէ հագգընտա հէնուզ Թաֆսիլաթ եօգ տըր։

Բարիզ 12 գեկա.— Խապէր ալընտըղընա կէօրէ, Մօտտէր Րիվըր մաղլուպիյէթինտէ 500 Ինկիլիզ էսիր տիւշմիւշ տիր։

Լօնտրա 12 գեկա.— Եարըն Լիվըրբուլտան Իւմիտ Պրունընա բէք չօգ ասքէր կիտէճէք տիր։

Հարպիյէ Նէզարէթի՝ մէյտանը հարպտան հիչ պիր խապէր վէրմէյօր։ Լօնտրատա էնտիշէ արթըյօր։

Մ. ՉԷՄՊԸՐԼԷՅՆԻՆ ԳԻՐ ՆՈՒԹԳԸ

Մ. Չէմպըրլէյն կէչէն հաֆթա ճումաա կիւնիւ եէնի պիր Նութգ իրատ իթմիշ տիր։ Ցագաթ պու Նէֆս-ալ-Թէմլը բօլիթիգատան պահս իթմէմիշ տիր։ Պըրմինկեամտա պիր րէսմ մէքթէպի չակիրտանընըն Թէվզիի միւքեաֆաթընտա իճրաի րիյասէթ իթտիկի սըրատա, Ինկիլթէրատա սէնայիի Նէֆիսէնին Թէրաքքիսինտէն պահս էյլէմիշ տիր։ Ղալիպա Մ. Չէմպըրլէյն բօլիթիգատան զիյատէ պու զէմինտէ մէհարէթլի կէօսթէրիյօր։ Պուրատա տահա կիւզէլ իտարէի քէլամ իտիյօր։ Ֆիլհագիգա պու տէֆա սէնայի իւլէլիյէ սէնաաթը Նէֆիսէ հագգընտա զայէթ մօգպուլ վէ մաագուլ սէօզլէր սէօյլէմիշ տիր։ Միւսթէմլիքեաթտա վուգու պուլան պէօյիւք պիր մուհարէպէ եօնասընտա միւսթէմլիքեաթ Նազըրընըն՝ միւնթէխիպլէրի հուզուրընտա սէնայիի Նէֆիսէյէ սիտ պէլիղ պիր Նութգ իրատ իթմէսի հագիգաթէն մուճիպի հայրէթ տիր։ Ֆագաթ Ինկիլիզ բօլիթիգա րիճալընըն հագգըյիգինտէն պիրի տէ պու տըր։ Իտարէ պաշընտա պուլընմագ էնտիշէսի պու բօլիթիգա րիճալընըն պիւթիւն զիհնինի սալա իշղալ իտէմէզ։ Ինկիլիզ բօլիթիգա րիճալը տախի «հաֆթատա պիր կիւն իսթիրահաթ» գաիտէսինտէն վազ կէչմէզ իտէմէզլէր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՅԷ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅԷ

Ավրուբա մէպուսան էնճիւմէնինին պիւտճէ գօմիսիօնը՝ Ավսթրիա կիւմրիւկ միւզաքէրէլէրի ուզունմիյէթէ վէ մուախէրէն միւզաքէրէյի խուսուսիյէթէ օրտունըն սաթ պիւտճէսինի գապուլ իթմիշ տիր։

——

Ֆրանսա Մէճլիսը մէպուսանընտա էվվէլքի կիւն, սալիյէ Նէզարէթինին պիւտճէսի միւզաքէրէ օլընըրգըր սըրատա, ճիւմհուրի ֆըրգասընա մէնսուպ մէպուսանտան Մ. Կիւսթավ Թրանօ՝ հիւքիւմէթտէն բօլիթիգասը հագգընտա իյզահաթ Թալէպ իթմիշ օլմագլա, բէհսը վիւքէլա Մ. Վալտէք Րուսօ՝ ճէվապէն, քէնտի բօլիթիգասընը էվվէլճէ իւչ տէֆա իյզահ իթմիշ օլտըղընը վէ պէյանաթը սաղըգասընը Թէքրար իթմէք պիհուտէ պիր չէյ իտուկինի պէյան էյլէմիշ տիր։

Սօլ Թարաֆ ֆըրգասը՝ պու միւպահասայա խիթամ վէրիլմէսինի Թալէպ իթմիշ օլտըղընտան, 237 րէյէ գարշը 267 րէյ իլէ պու Թալէպ գապուլ օլընմըշ տըր։

——

Իթալիա Մէճլիսը մէպուսանընտա խարիճիյէ Նէզարէթի պիւտճէսինին էսնաի միւզաքէրէսինտէ խարիճիյէ Նազըրը Մարքի Վիզգօնթի-Վէնօսթա՝ մուխթէլիֆ սիւվալլէրէ ճէվապէն, Իթալիանըն քէնտի իթթիֆագլարընա սաատ գալտըղընը, վէ պու իթթիֆագլարըն՝ քէնտի խարիճի բօլիթիգասընըն սարըլմազ էսասընը Թէշքիլ իթմէքլէրինտէ տէվամ իթտիքլէրինի, վէ Իթալիա իլէ տիւվէլը միւթթէֆիգէ արասընտաքի միւնասէպաթըն՝ էհմիյէթը միւթէգապիլէի Թամմէ իւզրէ պուլընտըղընը, վէ Իթթիֆագը Միւսէլլէսին մագսատի Էվրօբատա պագաի սուլհ ու սալահտան իպարէթ օլտըղը՝ Թէճրիւպէ իլէ էյիճէ իսպաթ օլընտըղընը պէյան իթմիշ տիր։

— —

Միւնիխտէքի Նէօէ-Ռէ Նախրիխթէն կազէթասընըն ալտըղը մալիւմաթա կէօրէ, Գավիէրալը բրէնս Լուիթին 1877 օգոստ. 17տէ տօղմուշ օլան գըզը բրէնսէս Մաթիլտ՝ Գոպուրկ Օթան բրէնսինին պիրատէրի բրէնս Լուի տը Սագս-Գօպուրկ-Կօթա իլէ Նիշանլանմըշ տըր։

Հալ պու քի Գուլկարիա Թան բրէնսի բրէնս Ֆէրտինանտըն Լուի Նամընտա պիրատէրի օլմայըպ, բրէնս Ֆիլիբտէն մաատա եալընըզ Օկիւսթ Նամընտա պիր պիրատէրի վար տըր։ Պու բրէնս՝ 1845 օգոստ. 9տա տիւնեայէ կէլմիշ վէ Պրազիլեայը բրէնսէս Լէօբօլտինի իլէ էվլէնմիշ իտէ տէ, բրէնսէս Լէօբօլտին՝ 1891 վէֆաթ էթմիշ տիր. Բրէնս Օկիւսթ էլան Ավսթրիա գօնթր ամիրալը տըր. Գիւզաքիա բրէնս Օկիւսթին օղլու օլուբ պիր բրէնս Լուի տը Սագս-Գօպուրկ-Կօթա վար տըր. Իհթիմալ քի պու բրէնս՝ Գավիէրալը բրէնսէս Մաթիլտ իլէ Նիշանլանմըշ տըր։ Պու բրէնս Լուի՝ 1870 սէնէսի 15տէ տօղմուշ օլուպ, էլան Ավսթրիա օրտուսունտա միւլազիմ տիր։

ԹԻՎՃԻՀԱԹ

Պիթլիս վիլայէթի էվգաֆ մուհասէպէճիլիկինէ՝ Սէրֆիչէ էվգաֆ միւտիրի Ահմէթ էֆ. Թային,

Քէրքիւք սանճաղը պիտայէթ մուհաքէմէսի միւտտէի ումումի մուավինլիկի՝ Միւնթէֆիգ սանճաղը պիտայէթ մահքէմէսի միւտտէի ումումի մուավինի Իզզէթ էֆ.յէ, վէ Միւնթէֆիգ սանճաղը պիտայէթ մահքէմէսի միւտտէի ումումի մուավինլիկի՝ Քէրքիւք սանճաղը պիտայէթ մահքէմէսի միւտտէի ումումի մուավինի Մուսթաֆա Նուրի էֆ.յէ Թէվճիհ պույուրուլմըշ տըր։

ՍԸՀՀԻՅԷ

Ալաֆը. գեկա. 12 Թարիխիյլէ ումում Սըհհիյէ մէմուրլարընա Թեպլիղ օլընան Թէլէկրաֆըն սուրէթի տիր.

«Մէճլիսը Սըհհիյէ գարարըյլա, Մըսըրտան կէլէն Թագէ մէյվէ վէ սէպզէլէր գապուլ օլընաճագը կիպի, քէզա Մըսըրտան կէլէն բօսթա չանթալարը Թիւթսիւ իտիլմէքսիզին գապուլ օլընաճագ տըր. Մէճլիսը Սըհհիյէ գարարըյլա Գասթամօնու կէլէնլէրէ գարշը գօնըլան 10 կիւնլիւք գարանթինա լաղվ օլունմըշ տըր.»

Միւֆէթթիշը ումումի
ՏՕՔԹ. ԳՕՑՑՕՆԻ

ԳԱՐԹԱԼԻ

ԿՐԹԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՆ ԱՌԹԻՒ

Հոգաբարձու պաշտօնէութեան մը անհրաժեշտ գոյութիւնն.— Թաղ. Խորհրդոյ ընդդիմութիւնն ու հրաժարին մի քանի ոչ ձեռնհաս անդամակցներու։

Վարժարանի մը յառաջդիմութեան գրաւական ամենէն էական պայմաններէն մին է ունենալ ներքին հոգաբարձու պաշտօնէութիւն մը, կարող անձերէ կազմակերպուած, որոնք գործոց չունելու արժանի ըլլան իրաւամբ։ Վարժարանի մը կրթական գործին մղում տալու մասին՝ հոգաբարձութեան ձեռնհասութիւնն ու դերը շատ մեծ է, այնպէս որ եթէ կրթական պաշտօնեայներ ունենան իրենց վրայ կատարեալ հսկիչ մարմին մը, կամայ ակամայ պիտի աշխատին վարժարանի յառաջդիմութեան (խօսքս անձնուէր պաշտօնեաներու չէ) և տգիտներէ տէր անձնաւորութիւններ ու մարդ բռնած հնձաւոր պիտի պատրաստեն, եթէ միայն ասոնց ալ հոգաբարձու պաշտօնէութիւնն չը զլանայ ամէն ջանք ու խնայէ ներքին և երբեմն երբեմն վարժապետ վարժարանին յառաջդիմ ու յաջողակ աշակերտներ։

Ահա, միակ դարման ու միջոց վարժարանին յառաջդիմութեան։

Գարթալի մէջ վարժարանին հոգաբարձութեան խնդիրը կորդեան հանգոյց մը դարձած է... ոչ ոք կուրց կ'ուզէ խնդիրը պարզել, ընդդիմութիւններ շատ կըլլան, այնպիսի ընդդիմութիւններ՝ որոնք ծիծաղելի են և ծիծաղելի ըլլալէ աւելի արգահատանելի և ցաւալի են։ Զօրաւոր ձեռքեր պէտք են հանգոյցը մէկէն անջատելու ու վարժարանին ղեկը ձեռք առնելու համար, այլ թէ ոչ զօրաւոր կամքի տէր չկրցող անձնաւորութեանց գործը չէ։ Նախ և առաջ պէտք համոզել զանոնք, իրարու գաղափարներ ըմբռնել ու այնպէս գործի ձեռնարկել։

Ենթադրենք թէ՝ Թաղ. Խորհուրդն չը կրցաւ ըմբռնել թէ վարժարան մը առանց հոգաբարձու պաշտօնէութեան մը գոյութեան առ խարխափ կ'ընթանայ ու քաոսաճոյքի առարկայ կըլլայ, պէտք չէ՞ որ համոզենք եթէ համոզելու տրամադրութիւնն ունենան։

Ի՞նչ կը նշանակէ կրթական գործի յառաջդիմութեան ընդդիմութիւն, բան է այն իր վսեմութիւնն ու նուիրականութիւնն կորսնցուցած է ու քմահաճոյքի առարկայ եղած է չոլ ալ անոնց ձեռք, որոնք չեն կրցած ըմբռնել թէ՝ ի՞նչ է դպրոց, ի՞նչ է եկեղեցի և ի՞նչ կը նշանակէ... ու ի՞նչպէս պէտք է վարուիլ այնպիսիներու հետ որոնք դպրոցի և եկեղեցիի յառաջդիմութեան ցանկացողներ են։

Կը գտնուին այնպիսի գաւառական անձնաւորութիւններ ալ որոնք դպրոցի կրթական օրուան խնդիր ըրած են և միշտ ալ մուկ, շփոթութիւն հանելու վրայ են, բանք ալ չենք գիտեր թէ ի՞նչ կընեն ու ինչո՞ւ համար։ Երբեք մտածելու հակամիտութիւնն չունին թէ օր մը, թերևս օր մը, ամէն ինչ պարզուելով ու արդարութիւնն ալ երեւան ելնելով պիտի ամչնան... շատ ու սակայն։

Քանի որ հիմայ հրչ ժամանակն է գործելու, վարժարանը յառաջ տանելու, աշխատեցէք ձեռք ձեռքի տալով, ոչ թէ բարի սովորութեան մը համեմատ սրճարաններուն անկիւնն պառաւով կանչուըռտելով յառաջդիմութիւն պահանջել... չէ՛, չէ՛, բարեկամներս, այնպէս չի կրնար ըլլալ, հակառակութիւն գոյացուցէք և ըմբռնեցէք գործող մարդկանց արդար նպատակը։ Եւ դուք, Թաղ. Խորհրդոյ անդամակիցներ, մի կարծէք թէ ձեր հրաժարականով ամէն ինչ երեսի վրայ թողուած կը մնայ, արժանաւորագոյններ կրնան լեցնել ձեր տեղն։

Գարթալ — Առաւել

ԻԼԱՆ

Գալը Ալի ճատտէսինտէ 46 Նումէրօլը տիւքքեանտա մուգիմ միւֆլիս քիթապճը Աստքել էֆ.նին զիմմէթինտէ պալաճաղը օլանլարըն՝ Գանունի-Թիճարէթին 199 վէ 200 մատտէսի ահքեամընա Թէվֆիգէն Թարիխը իլանտան 20 կիւն զարֆընտա պալաճագլարընը պիր գըթա միւֆրէտաթ տէֆթէրի իլէ սէնէտաթ վէ Թէմէսսիւքեաթընը պիզզաթ վէ եա պիլվէքեալէ Մահքէմէի Թիճարէթը Տահրիյէթ Գաթիպ վէ մաթլուպաթըն Թասդիգը գըլընընտա Մահքէմէի Թիճարէթը Տահրիրէթէ իֆլասը մախսուս օտատա իշպու 315 սէնէսի քեան. էվվէլին 20ինճի բազար էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն, 22նճի սալը կիւնիւնէ տէկին սաաթ 6տան 9յա գատար Թէավիյէսինէ միւպատէրէթ օլընաճաղը վէ մէօհլէթը մէզքիւրէ էսնասընտա իպրազը վիւճուտ իթմէյէնլէր հագգընտա գանունը մէզքիւրըն 210ընճը մատտէսի ահքեամընըն մէվգըի իճրայա գօնըլաճաղը իլան օլունըր։

Ժիւժ Գօմիսէր

1 քեան. էվվէլ 315

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ

100տէ 5 ֆայզլի կէօմրիւք Թահվիլաթընըն 1894 յունվարտա վաքէսի խիթամ պուլան 15 Նումէրօլը գուբօնը՝ պէտէլի Թէէտիյէ իտիլմէք իւզրէ գեկամպր 31է գատար (ալաֆ. 12 յունվար) իպրազ օլընմասը Թագտիրտէ, հիւքմիւն սագը օլընաճագ տըր։

9 գեկա. 1899 Տէրսաատէթ 10—2

ՏՐ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ՎԷ ՕՂԼՈՒ
ԱՄԷՐԻԳԱ ՏԻՇ ԹԱԲԻԲԼԷՐԻ
396 Պէյօղլու Թօբճու Եօլու 396
Կիւնտէ սահիպէյէ միւրաճաա օլունա։

ԻՒՆԻՕՆ
ՍԻԳՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ
ՓԱՐԻԶՏԷ ՊԱՆԳ ՍՕԳԱՂԸՆՏԱ 15 ՆՈՒՄԷՐՕՏԱ ՄՈՒԷՍՍԷՍ

ԵԱՆԿԸՆ ՇԻՐԳԷԹԻ 1828ՏԷ ՄՈՒԷՍՍԷՍ	1828 L'UNION DE PARIS	ԷՍՄԻՐ ՇԻՐԳԷԹԻ 1829ՏԱ ՄՈՒԷՍՍԷՍ
Սէրմայէ վէ իհթիյաթ Ֆրգ. 94 միլ.		Սէրմայէ վէ իհթիյաթ Ֆգ. 135 միլ.
1896 սէնէսի վարիտաթը » 18 »		Վէրիլէն Թազմինաթ » 90 »
Վէրիլէն Թազմինաթ » 215 »		Սիկուրթա օլընան մէպլղ. » 246 »

Գումբանեանըն Պանգասը՝ ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ ՏԸՐ.
Թիւրքիա աժէնթէլիկինին միւտիրի՝ ՍԻՄՈՆ ԷՖ. ԳԱՅՍԷՐԼԵԱՆ.
Իզմիր սիկուրթասը շիւպէսի միւտիրի՝ ՄԻՀՐԱՆ ԷՖ. ՏԷՐ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ։
Գալաթատա Օսմանլը Պանգասընըն գարշըսընտա Թահթապուրուն խանընտա։

ՕԳՈՒՅՈՒՆՈՒԶ, ՕԳՈՒՅՈՒՆՈՒԶ

ՀԱՃԻ ՇԱՀԻՆ

ՀԱԶԸՐ ՎԷ ԸՍՄԱՐԼԱՄԱ ԷԼԲԻՍԷ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Ստամպօլտա Սուլթան Համամընտա Հաճըօղլու խանընըն իւսթ գաթընտա Ն° 33

Իշպու մաղազանըն սահիպ վէ միւէսսիսի Արտակ Մոսիկեան պիր չօգ սէնէլէրտէն պէրու պու սէնաաթլա մէշղուլ օլմուշ, վէ սաիրլէրիւէ պիրլիքտէ պիր գաչ էլպիսէ մաղազալարը իտարէ իթմիշ, վէ քէնտի Թէճրիւպէքեարլըղը վէ իսթիգամէթի սայէսինտէ միւշթէրիլէրին էմնիյէթ ու Թէվէճճիւհինի գազանմըշ օլուպ, պու տէֆաքի Թէշէպպիւսինտէ սախի մուվաֆֆագըյէթը Թամմէյէ Նաիլ օլաճաղը չիւպհէսիզ տիր։

Մէզքիւր մաղազատա պիրինճի տէրէճէ էլպիսէ պիչէն պիր զաթ տայիմա պուլունըյօր։ Սաթըլըգ հազըր էլպիսէլէր քէօֆէքէ եէնի մօտա սօն մօտանըն Նիւմունէլէրի իլէ տիքիլմիշ տիր։ Չէշիտ չէշիտ գումաշլար պուլունուր։ Ֆիյաթլարը կէլինճէ, մալլարըն իսմիյէթինէ գօնուլան ֆիյաթլարը կէօրիւլտիւքտէ օլ վագըթ միւսապէգա ֆիքրի հասըլ օլմագ միւմքին օլամայըր։

Աթիւէքի մուհավէրէնին տըգգաթլըճա օգունմասը րիճա օլունըր.

—Գըշլըգ էլպիսէմի ՀԱՃԻ ՇԱՀԻՆ մաղազասընտան ալըրըմ.

—Ֆագաթ պու մաղազայա կիթմէք իչին խանըն օրթասընտաքի օ ուզուն Նէրտիվէնլէրտէն չըգմալը, քի՞մ եօրուլաճագ օրայա գատար։

— Զըգարըմ, պէյիմ եօգ, մաղազանըն սահիպի չօգ Թէճրիւպէքեար վէ գատիր պիր քիմսէ տիր, իսթէքլիմիզէ կէօրէ չիւ վէ եէնի մօտա էլպիսէլէրի հէր եէրտէն զիյատէ օրատա պուլունտուրըյօր, պէսթէրիբիրիզ, ֆիյաթլար տա օ տէրէճէ էհվէն տիր քի, սանըրըմ քի իշտէն չէքիլմէք ֆիքրինտէ մալլարընը էլտէն չըգարմագա չալըշըյօր, օրատա 140 ղըրուշա բալթօ 96 ղըրուշա սաթըլըյօր։

—Վէ լաքին Նա՞սըլ քեար իտիյօր։

—Քեար իտէր, չիւնքի՝ էվվէլա րէֆիգի եօգ քի՝ քեարընը բայլաշսըն. իքինճի՝ մէսարիֆը չախսիյէսի օ տէրէճէ միւթէճատիլ տիր քի, մալըն ֆիյաթընը էհուէնլէշտիրմէկէ մէճպուր տըր. իւչիւնճի՝ քէնտիսինին Թահլիյէ պէսլէմէսի սէպէպիյլէ սիւրէթլի սաթըշ իւզրէ չալըշըր, սէր մէյտանըն էսէրլէրինին պօլլուղը սէպէպիյլէ քեարը պաշգալարընընքի գատար չօգ օլմայըպ, ֆագաթ պու մալլարը ու Թէճրիւպէլէր իլէ միւշթէրինին մէմնունիյէթինի գազանըր, էրքեանը պու կիւն պիր գաչ «Ալլահ պէրէքէթ վէրսին» տէր։

Մաղազա բազար կիւնլէրի տէ աչըգ տըր։

ՍՕՆ ՖԻՅԱԹ

ՆՈՒՄԷՐՕՍԸ 2 ՂՇ.

ԹԱՄԻՐ ԽԸՏՄԷԹԻ ՄԷՃՃԱՆԷՆ ՏԻՐ

(Մ. Ֆօրանըն Թաքվիմի վէ սաթըն ... սաաթլարը սահիֆէսինտէ մէվճուտ օլունմըշ տըր։)

ՎԻԼԱՅԱԹԸ ՇԱՀԱՆԷՅԷ ՄՈՒԳԻՄ ԹԻՒՃՃԱՐ ՎԷ ՍԱՐՐԱՖԱՆ ՎԷ ՏԱՎԱ ՎԷՔԻԼԼԷՐԻ ՎԷ ՍԱԻՐ ԱՍՀԱՊԸ ՄԷՍԱԼԻՀԷ ՖԷՎԳԷԼԱՏԷ ԳՕԼԱՅԼԸԳ

Սթամպօլտա վէ վիլայաթը Շահանէյէ վէ Էվրօբատա մէվճուտ սաիրէ վէ սարրաֆիյէ վէ թիճարիյէ վէ Նիհայէթ հէր Թիւրլիւ խուսուսաթա տաիր իշլէրի օլուպ տա. օ իշլէրի Նէրէլէրտէ գալմըշ վէ Նէթիճէսի Նէ օլմուշ իտուկի հագգընտա մալիւմաթը միւքէմմէլէ վէ սահիհէ ալմագ իսթէյէնլէր գէվաթ՝ Գալաթատա Իզզէթ Բաշա խանընտա 5 Նումէրօ Անտօն Ալիք էֆ.նին իտարէխանէսինէ օֆիւզ դիլէկրաֆ բօսթա իւլէ կէօնտէրիլէճէկլէրի հալտէ, սիւվալլէրինին ճէվապլարընը տէրհալ Թալէպ Թէլէկրաֆիլա ճէվապ Թալէպ իտէնլէրին՝ Թէլէկրաֆ իւճրէթինի պէրապէր կէօնտէրմէլէրի լազըմ իտէր։

ԷՍՀԱՄ. ԹԱՀՎԻԼԱԹ ՎԷ ՀԻՍՍԷ ՍԷՆԷՏԱԹԸ

Սէնէվի 100տէ 5
վէ գիյմաէ հասըլաթ վէրիր.
1899 գեկա.ին 1ինճի կիւնի ֆիյաթը
ԳԱԼԱԹԱՏԱ
ԽԱԼԻԼ ԲԱՇԱ ԽԱՆԸՆՏԱ
ՍԱՐՐԱՖ Ա. ՖԱՐՐԱՆԸՆ ԽԱՆԸՆՏԱ

	Ֆիյաթ	Թէվզիաթ 1898տէ	100տէսի
Օսմանլը 1888	Լ. 97 50	Լ. 5	5 12
Արժանթ. 1891	» 92 25	» 6	6 50
Գուլֆար 1892	» 87	» 6	6 90
Սրան. 100տէ 4	» 98 25	» 5	5 08
Մեքսիկա 1893	» 68 50	» 4	5 80
Շըմէնտիֆէր			
Բունտլարը			
Սէլ.-Մանասթր.	Ֆ.300	Ֆ. 15	5
Իզմիր-Ալաշէհ.	Լ. 88	Լ. 5	5 65
Գասաբա (եսկի)	Ֆ.360	Ֆ. 20	5 55
Անատոլու 1ինճի	»500	» 25	5
Տէր. Բրիթիշ	»480	» 25	5 20
Հիս. սէնէտլերի.			
Անատ. շըմէն.	Լ. 9 5/8	12 Շիլ.	6 20
Բ. Թիւթ.		»	
Տը Պիրս	» 28 3/4	10 »	6 95
Գոնանգա	» 4 1/4	20 »	23 50
Ահթի Բիրգին.	» 5 3/4	12 »	10 42
Կրոմի Բիֆ	» 15 1/2	48 »	15 50
Ֆերեյրա	» 21 1/2	60 »	13 95
Կանհըլ. Եսթ.	» 6 3/8	29/6 »	23 15
» Տիփ	» 09 3/4	15 »	7 70
Կինոպէրկ	» 03 1/4	8 »	10 65
Հէնրի Նուրս	» 8 1/2	25 »	14 70
Հէրիոթ	» 6 5/8	20 »	15 10
Մէյէր Չըլթն.	» 5 5/8	12 »	10 66
Րոպինսոն	» 09 1/4	18 »	9 70
Վիլլամ Մ. Բ.	» 08 3/8	12 »	7 15
Վէմմէր	» 12 1/4	30 »	12 25

Ուսուլի վաթէրատա ալթուն մաատէնլերի հասըլաթընտա, պէհէր մատէնին տէվամ իթտիկի միւտտէթճէ, թահվիլաթըն ամորթի իտիլմէսի նազարը տիգգաթա ալընմալը լազըմ.

Տահա գիյմաէ թաֆսիլաթ ալմագ իսթէյէնլեր Մ. Ա. Ֆարրանը միւրաճաաթ իթմէլի օլուրլար.

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՈՊԱ ՊՈՐՍԱՍԸ

Լոնտրա 13 գեկա.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	101—62
Օսմ. էսհամը աչըլըտը	22—50
» » գարանտը	22—50
» » » Բ	46—
» » » Գ	25—63
Օթօման 1871	103—15
Օսմանլը Պանգասը	12—75
Մըսըր տուհ. մուէթթահըտէ	103—
Տաւլեթ իսթիգրազը	85—
Գոնսոլիտ Բարիզ 3 ոլ վատէ	25—57

Բարիզ 13 գեկա.

Ֆրանս. էսհ. 3% ֆր.	100—50
» 4 1/2 %	—
Եէնի Օսմ. էսհամը աչըլըտը	22—80
» » գարանտը	22—80
Միւթահիտէ	
Սէրի Բ.	46—75
» Գ.	25—80
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	125—25
Օսմանլը Րէժիտ էսհամը	286—
» Պանգասը	562—
Գրէտի Լիոնէ	1000—
Միւլքիյէ ազիօնը	—
Իթթիհատ էսհամը	94—
Բաբայելթէ Թիւրք	482—
Օսմանիյէ	417—
Տուան Օթօման	509—
Բարիզ Պանգասը	—
Սըրանտոլ	66—75
Թրանսվաալ	51—
Գոնսոլիտ 3 ոլ վատէ	25—32

Վիեննա 13 գեկա.

Լոնտրա իւզէրինէ գամպիօ	120—75
Րումէլի շըմէնտըֆէրի Ֆր.	60—25
Օսմանլը Րէժի ազիօնը	134—

Պէրլին 13 գեկա.

Րումէլի շըմէնտըֆ. (մարգ)	121—35
Լոնտրա իւզէրինէ գամպիօ	20—22
Բարիզ » »	80—80

ԳԱԼԱԹԱ ՊՈՐՍԱՍԸ

Էսհ. Օսմ. տիւն ադչ. գար.	24—34
» » » էն էւվէլգի	24—39
» » » էն աշաղը	24—33
Պու. տաղաս աչըլըտը	24—32
Թահվիլաթը Օսմանիյէ	89—
» Բ.	46—
» Գ.	27—30
Րումէլի շըմէն. ազիօ. գըմս.	122—
» » էն էւվէլգի	123—62
» » էն աշաղը	122—
» » աչըլըշ	122—
Աչըք ֆայիզ	—
Բէտէլ »	—
Հէվալէսի »	—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Րէժի ազիօնը Ֆրգ.	286
Ախիսար Ա. Օս. Լի.	—80
» Բ.	—50
Թրամվայ	7—15
Տիւնելի	2—15
Օսմանլը Պանգասը	494—
Ասֆալթ	4—45
Գրէտի Լիոնէ	2—37
Սոսիէթէ Օթօման	3—11
Լօրիօն	127—
Պանգ Նասիոնալ տը Թիւրգ.	410—
Թրանսվաալ	49—
Ըոլիթիգ թահվիլաթը	479—
Գըռն Գամպ. էչիւն 3 կիւն խարիճ	—
» » » » »	—

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղը. տան	ղը. բր.
Պէյազ մէճիտիյէ Ֆարգը	108—04
Մէթալիք	094—30
Ինկիլիզ լիրասը	110—25
Ֆրանսըզ ալթունը	87—30
Բոլ	20—
Գրէմիզ ալթունը	51—06
Ֆարգըն գայմէսի	8—60
ԳԱՄՊԻՕ	
Լոնտրա	109—10
Բարիզ 3 ոլ վատէլի	23—05
Ֆլօրէն Մանտա	10—97

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իլիբագ.—Բեան. էվվէլին 25ինճի վէ 26ընճը կիւնլէրի խօրթու օլմագ միւնասէպէթիյլէ սաթանգլարը ատալարտան գէօրիւյէ իւք, վէ աքչամլարը գէօրիւտէն ատալարա սօն սէֆէրլէր իճրա օլընմայաճագ տըր:

* *

Շիռսէթի Խայրիյէ վապուրլարը թիբի վէ գար փուրթունալարընտա ուխում սօն բօսթալար պիրէր չէրեէք էվվէլ հարաքէթ իտէճէկլի կիպի, սաթանգլարը գէօրիւտէն ատալարա, վէ աքշամլարը ատալարտան գէօրիւյէ իճրա օլընան սէֆէրլէր իլէ բուգար կիւնլէրինտէն մաատա կիւնլէրտէ սաթանգլարը ատալարտան գէօրիւյէ իճրա օլընան իւք վէ աքշամլարը գէօրիւտէն ատալարա իւֆա իտիլէն սօն սէֆէրլէր իճրա օլընմայաճագ տըր:

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
Ճանիպը ալիսինտէն.

(21) Հայտար Բաշատա տէրտէսթը ինչա պուլընան Մէքթէպը Թըպպիյէի Շահանէ իչիւն խմալի մուգաբբէր պուլընան տէմիր չէրչիվէլէր՝ չէրաիթը մախսուսէի մուգարրէրէ իլէ մէվգէի միւնագասայա գօնըլտըղընտան, վէ քեան. էվվէլը Րումինին 4ինճի ճումաա էրթէսի կիւնիւ իճալէի գաթիյէսի իճրա գըլընաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն էվմը մէզքիւրէ գատար Իսթինքեամ վէ Ինչաաթ տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի: 3—1

* *

(22) Շէրէֆ հիւլուլի Թէգարրուպ իտէն չէհրը Րամազանը Շէրիֆտէ ճիւնուտը Զէնապը Շահանէյէ իֆթարիյէ միյանընտա վէրիլմէք իւզրէ նիզամիյէ էրզագ անպարընա միւպայէասը միւնագասայա գօնըլան 14000 գըյէի ճէտտըտա գէյթունըն պէհէր գըյէսի 2 ղը. 35 բարատա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, քեան. էվվէլին 6ընճը բազար էրթէսի կիւնիւ պիլմիւնագասա գարարը գաթիսի իթա, վէ էրթէսի սաալը կիւնիւ 100տէ 5 թէնզիլ գապուլ իտիլէճէկինտէն, թէնզիլը ֆիյաթլա իթայա թալիպ օլանլարըն՝ միւտտէթը մէզպուրէ զարֆընտա մազամը վալէսի Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի: 3—1

* *

Տէրսաատէթ հարիգ գուլէսինին 315 սէնէսի մարտը իպթիտասընտան պաշ. Նիհայէթինէ գատար հարիգլէր իխպարիյէսի օլան 1040 ղը.ը հավի Նիզամիյէ սուրէթի գազաէն զայի օլմուշ օլուպ, 15 կիւնէ գատար սաիբի Ասքերիյէ Մուհասէպաթ 4ինճի չիւպէսինէ թէսլիմ իտիլմէզ իսէ՝ անըն հէքմինէ տիկէր պիր սուրէթ վէրիլէճէկի իլան օլունըր: 3—1

Արտաբէյճէի Ծաֆէր Չէլէպի վագֆընտան Իսկիւտարտա վագֆը մէզքիւր ճամիի չէրիֆի հավլուսընտաքի տիւքքեանըն չէհրիսի 95 ղը.լա թալիպի էօհտէսինտէ օլտուղընտան, զամմ իլէ իսթիչճարընա թալիպ օլանլարըն Թարիխը իլանտան իթիպարէն մահը հալը Րումինին 11ինճի ճումաա էրթէսի կիւնիւնէ տէկին բէյ ազճէլէրինի միւսթէհաէրլէն Խազինէի Էվգաֆ Մուհասէպէի Ումումիյէ խարէջինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի: 3—1
1 քեան. էվվէլ 315

Շէհիտ Մէհմէտ Բաշա վագֆընտան Պէյլէրպէյի Չէքմէճէ զատէսիպարընտա Նըսֆ հիսսէսի մահըլլ օլան պիր պապ Բէմէր խանըն սըմ մէճիտի 19 ղը. հիսապըյլա 5100 ղը.տա թալիպի էօհտէսինտէ օլտուղը՝ Զաթպաճա միւթէսարըֆլըղընտան ալընան 17 Թէշր. սանի 315 թարիխլի թահրիրաթտա պէյան օլընմուշ օլտուղընտան զամմլա թալիպ օլանլարըն 100տէ 10 Նիսպէթինտէ թէէմին ազճէսինի միւսթահզըրէն սէնէի հալիյէ քեան. էվվէլինին 10ընճը կիւնիւնէ գատար Տէրսաատէթտէ Էվգաֆը Հիւմայուն Խազինէի ճէլիլէսի Մուհասէպէի Ումումիյէ խարէջինէ վէ մահալլինճէ մէճլիսը իտարէի լիվա վէ գազայա վէ Էվգաֆ միւտիրլիկինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի: 5—5
23 Թէշր. սանի 315

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Պէտէլէրինին նըսֆը լիրա 100 ղը.տան նազտէն իւֆա վէ նըսֆը տիկէրի Խազինէի Էվգաֆը Հիւմայունա մախսուս սուրէթ վէ սէրկի իլէ մահսուպէն թէսվիյէ օլունմագ իւզրէ աթիքազիտը մահլուլաթըն իչպու 1315 սէնէսի Թէշր. սանիսինին 29ընճը կիւնիւնտէն իթիպարէն քեանունը էվվէլին 6ընճը բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար միւզայէտէսի իճրա օլընաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն գըյմէթը մուխամմէնէնին էօչրիւնէ միւսավի թէէմին ազճէլէրի իլէ պէրապէր Մահլուլաթ խարէջինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի՝ 2ինճի տէֆա օլարագ իլան օլունըր:

..12842.— Գալաթատա Եէնի Ճամի մահալլէսինտէ Քիւրէքճիլէր ճատտէսինտէ 63 Նումէրօլը Թէրպիէն 80 զըրա արսատա մէպնի վէ չէհրի 160 ղը. քիրալը միւլք մա կէտիք պիր պապ քիւրէքճի տիւքքեանըրնըն 120 սէհիմտէն 33 սէհիմը թամմ վէ 2 սէհիմինին տէ բուչ հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ էֆ..

..19165.— Գալաթատա Եէնի Ճամի մահալլէսինտէ Քիւրէքճիլէր ճատտէսինտէ 54 Նումէրօլը Թէրպիէն 80 զըրա արսատա մէպնի չէհրի 160 ղը. քիրալը միւլք մա կէտիք պիր պապ քիւրէքճի տիւքքեանըրնըն 120 սէհիմ իթիպարըյլա 50 սէհիմ հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ էֆ..

..150000.— Պաղչէ Գաբուսընտա Խուպեար Մահալլէսինտէ Համիտիյէ ճատտէսինտէ 38 Նումէրօլը Թէրպիէն 87 զըրա արսատա մէպնի Թէվզինտէ օտայը հավի վէ չէհրի 10 ատէտ լիրայի Օսմանի քիրալը քեարկիր 2 պապ տիւքքեանըն կէտիքլէրինին պիւթիւնի. Հաֆըզ Էօմէր էֆ..

..30000.— Խասքէօյտէ Քէչէճի Բիրի մահալլէսինտէ Քէօբրիւլի սօգաղընտա 5 Նումէրօլը Թէրպիէն 200 զըրա արսատա մէպնի 6 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 1 սարնըճ վէ 60 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճի Մահմուտ:

..60000.— Խասքէօյտէ Քէչէճի Բիրի մահալլէսինտէ Պասմաճը Ավրամ սօգաղընտա 3 վէ 5 Նումէրօլը Թէրպիէն 400 զըրա արսատա մէպնի 12 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 1 սարնըճ վէ ֆէվգինտէ 2 տարաջա վէ 148 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճի Մահմուտ:

..17500.— Ֆաթիհտէ Սինան Աղա մահալլէսինտէ Աթիգ Իմարէթ սօգաղընտա 21 Նումէրօլը Թէրպիէն 110 զըրա արսատա մէպնի 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 30 զըրա մաթպախ մահալի իլէ 75 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ վէ չէհրի 140 ղը. քիրայը միւթէհամմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճի Հիւսէյին:

..12000.— Մուսալլատա Շէյխ Ֆէրհատ մահալլէսինտէ Մուսալլա ճատտէսինտէ 38 Նումէրօլը Թէրպիէն 100 զըրա արսատա մէպնի Մուգատաէմա միւլք մա կէտիք 164 զըրա պաղչէ իլէ պէրապէր տիւքքեանը օլուպ, էլէէվմ իքի օտայը միւշթէմիլ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճի Հիւսէյին:

..9260.— Չարշըի Քէպիրտէ Աղնաճըլարպաշը ճատտէսինտէ 5 Նումէրօլը Թէրպիէն 45 զըրա արսատա մէպնի վէ չէհրի 200 ղը. քիրալը քեարկիր պիր պապ չուգաճը կէտիքինին 54 սէհիմ իթիպարըյլա 10 սէհիմ հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ:

..7000.— Գարակէօմրիւքտէ Տէրվիշ Ալի մահալլէսինտէ Տրակօման սօգաղընտա 7 Նումէրօլը Թէրպիէն 80 զըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 90 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճի Մահմուտ:

..5000.— Ծիպալիտէ Իսքիւպի մահալլէսինտէ Քիւչիւք Մուսթաֆա Բաշա ճատտէսինտէ 8 Նումէրօլը Թէրպիէն 120 զըրա արսատա մէպնի 7 օտա վէ 2 սուֆա վէ 2 գույու վէ 1 սարնըճ վէ 150 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին բուչ հիսսէսի. Հաճի Մահմուտ:

..5250.— Էյուպտա Ճամիի Քէպիր մահալլէսինտէ Օյունճագճըլար սօգաղընտա 5 վէ 7 Նումէրօլը Թէրպիէն 100 զըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 125 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլ իլէ իթթիսալինտէ պուլընան արսանըն պիւթիւնի. Հիւսնի:

..2500.— Թօբգաբուսա Պայազիտ Աղա մահալլէսինտէ Նօզուրտախանէ սօգաղընտա 3 վէ 5 վէ 7 Նումէրօլը Թէրպիէն 90 զըրա արսատա մէպնի ախշապ մուգատաէմա 3 պապ ախըր էլէէվմ պիր պապ տիւքքեանըն նըսֆ հիսսէլէրի. Հաճի Մահմուտ:

..4000.. պէտէլը միւզայէտէսի 4000.— Պապը Ծաֆէրիտէ Բիւսթէմ Բաշա մահալլէսինտէ Լիմօնճը սօգաղընտա 2 Նումէրօլը Թէրպիէն 24 զըրա արսատա մէպնի 1 օտա վէ 1 պօտրումը միւշթէմիլ վէ չէհրի 40 ղը. քիրալը պիր պապ գահվէ տիւքքեանըրնըն նըսֆ հիսսէսի. Էօբիւճի Հիւսէյին:

..4000.. պէտէլը միւզայէտէսի 4000.— Սիլիվրի Գաբուսընտա Խանճէ Գարակէօզ մահալլէսինտէ Սիլիվրի Գաբուսը ճատտէսինտէ 11 Նումէրօլը Թէրպիէն 100 զըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 գույու վէ 60 զըրա պաղչէյի վէ Թահթընտա սէրէթճի տիւքքեանըրնը միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հիւսնի:

..6000.— Գասըմբաշատա Պօսթան Ալի մահալլէսինտէ Մէհմէտ Բաշա խօզուչըրնտա 40 Նումէրօլը Թէրպիէն 40 զըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆայը հավի ախշապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Համզա:

..5000.— Չարշըի Քէպիրտէ Ուճըր Օղլու սօգաղընտա 17 վէ 15 քեարկիր վէ պիր քէմէր Թահթընտա 2 ատէտ գույումճը կէտիկինտէն անճագ 15 Նումէրօլը Թէրպիէն 8 զըրա արսատա պիր պապ գույումճը կէտիկինին պիւթիւնի. Համզա:

..3375.— Գօսգատա Մէքպան Պաշը Խազնէ Աղա մահալլէսինտէ Հասան Բաշա խանը իւսթ գաթընտա 2 Նումէրօլը Թէրպիէն 50 զըրա արսատա մէպնի պիր պապ օտանըն 3 բուչ հիսսէսի. Համզա:

..200000.— Պաղչէ Գաբուսընտա Շէյխ Մէհմէտ Քէյլանի մահալլէսինտէ Պալըգ Բազարը ճատտէսինտէ 118 վէ 120 Նումէրօլը Թէրպիէն 270 զըրա արսատա մէպնի 19 օտա վէ 3 սուֆա վէ 1 ճամէքեան վէ Թահթընտա կէտիքլէրի ախէրին էօհտէսինտէ օլան 3 պապ տիւքքեան միւլքիյլէ միւլք մա կէտիք պիր պապ տիւքքեանը միւշթէմիլ սէնէվի 140 լիրայի Օսմանի քիրալը Արսլան Խանը տիմէքլէ արիֆ պիւլա կէտիք պիր պապ խանըն սիւլսան հիսսէսի. Հաֆըզ Էօմէր:

ՐՕՍԻԱ.
ՍԻԿՕՐԹԱ ԳՈՒՄՓԱՆԵԱՍԸ

1881 մարտ 20 թարիխլի իւրատէ իմփերաթօրի իլէ թէէսիս գըլընմըշ օլան իշպու գումփանեանըն մէրքէզի՝ Բէթէրսպուրգտա պէօյիւք Մօրսքայատա 37 նումէրօլըտա թէլը մախսուսընտա քեաին:

Տէօրթ նէվ սիկուրթա, եանի ԵԱՆԿԸՆ.— ԷՕՄԻՒՐ.— ՆԱԳԼԻՅԱԹ.— ԳԱԶԱԼԱՐ:

1898 սէնէսինտէ թահսիլ օլունան բրիմ — Ֆրգ. 34,775,462
Թէէմինաթ աքչէսի — 121,765,333
1881 սէնէսինտէն պէրու գումփանեա քէնտի միւշթէրիլէրինէ թէէտիյէ իթմիշ օլտուղու մէպլաղ 164,172,000 Ֆգ.ը կէչմիշ տիր:

Գումփանեանըն Շարգ միւֆէթթիշը ումումիսի Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ — Գալաթատա Քէօփրիւ խանընտա (Կէօմրիւքիւն եանը եէրէ) — Թիւրքիյա իչիւն աճէնթը ումումիսի ԹԷՕՏՕՐ ՐԷՖՖԷՆ

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իշպու 1899 Դեկտ.ին 11ինճի կիւնիւնտէն իթիպարէն

ԱՏԱԼԱՐ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼ ԹԱՐԻՖԻ

Ատալարտան գէօբրիւյէ

Սաաթ	
2 45	Գ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը.
3 15	Բէնտիք, Գարթալ, Գ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը, (Գ. Ատատան սաաթ 3տէ).
9	Գարթալ, Գ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը (Գ. Ատատան սաաթ 9.30տա).
	Գէօբրիւտէն Ատալար ճիհէթինէ
4	Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Գ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք.
10	Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Գ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք.
11	Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Գ. Ատա.

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ատալարտան գէօբրիւյէ

3 30	Բէնտիք, Գարթալ, Գ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը, (Գ. Ատատան սաաթ 4.15տէ).
9	Գարթալ, Գ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գընալը, Գատըքէօյ. (Գ. Ատատան 9.30տա).

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Գէօբրիւտէն Ատալար

4	Գատըքէօյ, Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Գ. Ատա, Գարթալ.
10	Գընալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Գ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք.

ԱՏԱԼԱՐ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼ ԹԱՐԻՖԻ

Բազար կիւնլէրինտէն մաատա Անատոլ վէ Ատալար ճիհէթինտէն գէօբրիւյէ

3	Հէյպէլի, Գ. Ատա, Մալթէբէ, Գօզթանտը, Ճատէ Գօզթանտը, Գալամըշ, Մօտա.
	Գէօբրիւտէն Անատոլ վէ Ատալար ճիհէթինէ
10 45	Մօտա, Գալամըշ, Ճատէ Գօզթանտը, Գօզթանտը, Մալթէբէ, Գ. Ատա, Հէյպէլի.

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Գէօբրիւտէն Անատոլ վէ Ատալար

10 45	Մօտա, Գալամըշ, Ճատէ Գօզթանտը, Գօզթանտը, Մալթէբէ, Գ. Ատա, Հէյպէլի.
	Անատոլ վէ Ատալարտան գէօբրիւյէ
3 30	Հէյպէլի, Գ. Ատա, Մալթէբէ, Գօզթանտը, Ճատէ Գօզթանտը, Գալամըշ, Մօտա.

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻՖԻ

Անատոլը շըմէնտիֆէրինէ մախսուս գէօբրիւտէն

Սաաթ	
1	Էսկիշէհիրէ կիտէն
3 47	Բէնտիքէ կիտէն
5 53	Բէնտիքէ կիտէն
7 03	Բէնտիքէ կիտէն
8 15	Իզմիտէ կիտէն
10 30	Բէնտիքէ կիտէն
11 30	Բէնտիքէ կիտէն
	Հայտար-Բաշայա
2 26	Բէնտիքտէն կէլէն
3 12	Բէնտիքտէն կէլէն
4 21	Բէնտիքտէն կէլէն
6 05	Իզմիտտէն կէլէն
7 35	Իզմիտտէն կէլէն
9 27	Բէնտիքտէն կէլէն
11	Բէնտիքտէն կէլէն
12 05	Էսկիշէհիրտէն կէլէն

ԳԱՏԸՔԷՕՅ ԹԱՐԻՖԻ

ԷՆՎԱՄԻՅԷ Գէօբրիւտէն Սաաթ	ԷՆՎԱՄԻՅԷ Գատըքէօյտէն Սաաթ	ԲԱԶԱՐ Գէօբրիւտէն Սաաթ	ԲԱԶԱՐ Գատըքէօյտէն Սաաթ
2 30		2 30	1 30
3	2 30	3	3
3 45	3	4	4
4 30	3 45	4 15	5
5 15	4 30	5	
6 15	5 15	6	6
8	6	7	7
9 15	7 15	8	8
10	9	9	9
10 45	10	10	10
	10 35		10 50
11 30	11 20	11	11
12	12	12	12

ԷՐՄԷՆԻ ԳԱԹՕԼԻՔ
Ս. ՅԱԿՈԲ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ
ՍԻԿԱՐԱ ՔԷԱՂԸՏԸ

Նիչէ սէնէլէրտէն պէրու գէյրը ճէհտլէրընտէ պիւլէրճէ ֆուգարա վէ պիչարէկեանը սայէի իհսանվայէի հազրէթը Բատիշահիտէ մուհաֆազա իտուպ պարընտըրան վէ էյհալէթուհազիհի պարընտըրմագտա պուլընան Բանկալթիտէ վագը էրմէնի Գաթօլիք Ս. ՅԱԿՈԲ խասթախանէսինին մէնֆաաթընա օլարագ իմալ իթտիրիլէն Ս. ՅԱԿՈԲ սիկարա քեաղըտլարը 3 նէվ օլուպ, պէհէր ճինսի խալիսէթ, լէթաֆէթ, վէ սէօնիւնմէմէզլիկի ճիհէթլէրիյլէ բիւտա իւզէրինտէ պուլընան պիւճիւմլէ պու մագուլէ քեաղըտլարա հէր հալտէ ֆաիգ օլաճագլարը պի իշթիպահ տըր:

Իշպու չէրաիթ իլէ վէ պա խուսուս զայէթ էհվէն ֆիյաթլա հիւրմէթլու էհալիմիզէ Թագտիմ գըլընան պու քեաղըտ՝ Թիւթիւնէ մէրագը օլանլար Թարաֆընտան ֆուգարաբէրվէրլիք վէսիլէի խայրիյէսիյլէ քէնտի մէնֆաաթը չախսիյէլէրինի տախի վըգայէ իտէճէկլէրի ճիհէթլէ, սէգավարը հիւսնի գապուլ օլաճագը չիւպհէտէն վարէսթէ տիր:

Թէճրիւպէ իտինիզ Ս. ՅԱԿՈԲ քեաղըտըը. անըն պիր քէրրէ Թատընը ալան՝ իսթիմալինտէն կէրի տուրամազ:

ԱԼԻ ԻՒԼ ԱԼԷԱ՝ 150չէր եափրագը 60 ատէտ տէֆթէրի հավի գութու, ֆի 25 ղըշ.

ԱԼԻ ԻՒԼ ԱԼԷԱ՝ 150չէր եափրագը 10 ատէտ տէֆթէրի հավի գութու, ֆի 5 ղըշ.

ՊՐԻՆՃԻ ՆԷՎ՝ 150չէր եափրագը 90 ատէտ տէֆթէրի հավի գութու, ֆի 12 1/2 ղըշ.

ԻՔԻՆՃԻ ՆԷՎ՝ 100էր եափրագը 80 ատէտ տէֆթէրի հավի գութու, ֆի 6 1/2 ղըշ:

Իշպու քեաղըտլար՝ Պէչիքթաշտա Մ. Ի. Գամթէլլի վէ չիւրէքճեանը ֆապրիգասընտա իմալ օլունըր:

Ումում տէբօսը՝ Գալաթատա Գումպարաճը խանը Թահթընտա 23 նումէրօլը Վրոյը վէ գումբանեասը մաղազասընտա վէ ալէլ ումում Թիւթիւնճի տիւքքեանլարընտա պուլընըր: 27—40

1852տէ ՄՈՒԷՍՍԷՍ

ՏՕԳԹ. Մ ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ վէ ՕՂԼՈՒ
ԱՄԷՐԻԳԱԼԸ ՏԻՇ ԹԱԲԻՊԼԷՐԻ

Ն: 396 ՊԷՕՅՈՂԼՈՒՆՏԱ ՏՕՂՐՈՒ ԵՈԼԷՏԱ 396 Ն:

(Եանի պիւրախանէսինին իւսթ գաթընտա, Զըլգագէճէնլէրըն իւ գարշըսընտա)

Էն չէտին աղրըսըզ օլան տիշլէրի միւքէմմէլ պիւաթ վասըթասըյլա չէքէր ... իլէ ... հէր ... [illegible]

Նէվիճատ պիր ուսուլ իլէ սայմահալը, զարիֆ վէ թապիի տիշին Թըպգըսը էյրէթի տիշլէր եափարլար, վէ ... [illegible] Թէէմին իտէրլէր:

Ալթըն խասթալըգլարը Թէմամըյլա Թէտավի օլունըր. վէ ույուշտուրըճը իլաճլար վէ միւքէմմէլ քէրէթինէլէր վասըթասըյլա աղրըսըզ տիշ չէքէրլէր:

Չէյլ.—Ամէրիգա աւէթի մուճիպինճէ, զըշ մէվսիմինտէ բազար կիւնլէրի տէ (եօլինէ գատար), վէ հէր կիւն (եօլը եէթէյէ գատար) Պէյօղլունտաքի մահալը մախսուստա խասթա գապուլ օլունըր:

ՎԷՆԷՍԱՆ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

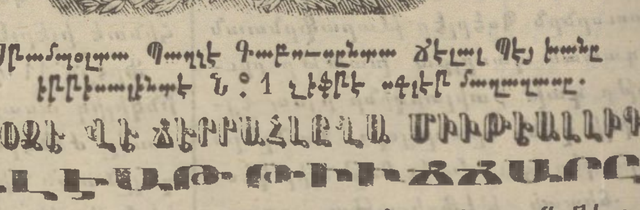

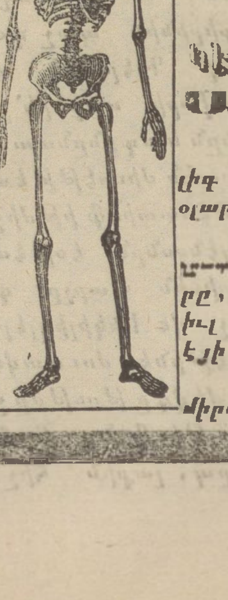

Սիրքէճիտէ Պաղչէ Գաբուսընտա Չէլէպի Պէյ խանը իթթիսալինտէ Ն: 1 չէքէրէ տիւքեանընտա

ՆԷՕՏԷ վէ ՃԷՐՐԱՀԼԸԳԱ ՄՈՒԹԷԱԼԼԻՔ ԱԼԷԱԹ ԹՈՒՃՃԱՐԸ

Մէզքիւր մաղազատա կէօզէ վէ ճէրրահլըղա միւթէալլիք ալէաթ ու էտէվաթ Թօբտան վէ բէրաքէնտէ օլարագ ֆիւրուխթ օլունըր:

Էզճիւմլէ, եումուշագ վէ սէրթ լասթիգտէն (գաուչուգտան) մամուլ մէզվատար միւխթէլիֆէ, զարըգ պայլարը, էնվաի չիրինկալար, էլէքթրիգ մաքինալարը, մըզգան իւլ հավա (պուլվերիզ), մըզգան իւլ հարարէ (թէրմոմեթր) վէ էյի ճինս կէօզլիւքլէր պուլընմագտա տըր:

Մ. Վէնէսան Ֆօյաճեան՝ հէր նէվ սըբարիշաթ վէ թամիրաթը էհվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ տէրէօհտէ իտէր: